

HLASY NÁRODA

VOICES OF THE NATION

MĚSÍČNÍK ČESKÉ MISIE V CHICAGU

Presorted standard
U.S. Postage
PAID
Berwyn, IL
Permit No.408

Czech Mission, P.O. Box 508 576, Cicero, IL 60804

No 12 - DECEMBER 2003

Salesiáni Dona Bosca

Zakladatelem Salesiánů nebo také Kongregace sv. Františka Saleského je italský kněz sv. Jan Bosco (1815 - 1888). Papež Jan Pavel II. mu při příležitosti stého výročí jeho smrti udělil titul „Otec a učitel mládeže“. Pedagogové, kněží, církevní spisovatelé - ale i všichni, kdo poznali život tohoto světce, jsou zajedno v tom, že dílo tohoto proslulého vychovatele mládeže, má přímo historický význam. Pedagogové jsou dokonce toho názoru, že Boscovo dílo znali i takzvaní sovětské pedagogové (například Makarenko) - Boscovy křesťanské myšlenky odmítli, ale jeho pedagogické metody si osvojili. Grafologové, kteří prováděli rozbor Boscova písma, došli k názoru, že jeho písmo ukazovalo nedobré vloh, ale milost Boží, které Don Bosco otevřel celé své srdce, zapůsobila na jeho život a přetvořila ho v jednoho z nejvýznamnějších světců naší doby.

Křestní jméno Dona Bosca bylo Jan. Narodil se v chudé venkovské rodině na severu Itálie 18. května 1815. Jeho otec byl dvakrát ženatý a Jan byl mladším synem z druhého manželství. Když měl Jan dva roky, tak jeho otec náhle zemřel na zápal plic. Tak se stal sirotkem bez otce ten, kterého později nazývali „otcem sirotků“. Po manželově smrti se Janova matka Markéta snažila nahradit svého muže v zemědělské práci i ve výchově tří chlapců, kteří měli velmi rozdílné povahy (nejstarší Antonín pocházel z prvního manželství a z druhého manželství s manželkou Markétou byl Josef a Jan).

Při výchově chlapců si maminka počínala jemně, ale pevně. Nejtěžší chvíle ji působil nejstarší syn Antonín z manželova prvního manželství. Ztrpčoval život i nejmladšímu Janovi - především nechtěl za žádnou cenu připustit, aby Jan studoval. Jan začal své povolání uskutečňovat již jako chlapec. V neděli odpoledne shromažďoval kolem sebe chlapce na louce a tam je bavil akrobatickými kousky, které obdivovali i dospělí. Na konci představení zopakoval kázání, které slyšel dopoledne v kostele, a které si díky své výborné paměti dobře

zapamatoval. To bylo pro ty, kteří nebyli na mši svaté anebo při kázání nebyli pozorní.

Ve 14 letech se seznámil Jan se starším knězem Donem Calosou, který ho vyučoval. Ovšem za rok tento kněz náhle zemřel a Jan teprve po dvou letech s pomocí jednoho strýce se dal do řádného studia. Díky velkému nadání se mu podařilo během 4 roků připravit se na maturitu. Při studiu si vydělával na výživu a studijní poplatky různou prací - vykonával posílání krejčovského, tesařského, kovářského nebo obuvnického pomocníka nebo pomáhal slabším žákům v učení. Šťastně všechno překonal a v roce 1835 vstoupil do semináře, aby pak 5. 6. 1841 přijal kněžské svěcení.

Poté vstupuje do turínského kněžského společenství, kde se zdokonaluje v morální teologii a připravuje se na praktické kněžské působení. Byl to apoštolát mezi dorůstajícími chlapci, zvláště mezi chudými a opuštěnými. V roce 1846 se usadil na turínském předměstí Valdocco, které nemělo dobrou pověst. Zde Bosco buduje první oratorium, místo, kde se mohli chlapci přes den shromažďovat. Zde se učili katechizmu, tu se i modlili a při tomto oratoriu vzniká i internát pro studenty a řemeslnické učně. Bosco si byl také vědom, jak důležité poslání má tiskový apoštolát. Přes své doslova zavalení vychovatelstvím a organizační práci napsal desítky knih různého poslání (byly to knihy dějepisné, katechetické, asketické i vědecké, životy světců a významných lidí, pohádky i divadelní hry). Napsal také velké množství článků a menších příležitostných publikací.

Bosco si byl vědom, že pro své dílo potřebuje požehnání a schválení papeže. Proto papeži Piu IX. předložil plán řeholní společnosti, která by se věnovala výchově mužské mládeže. Papež předběžně souhlasil a 18. prosinec 1859 byl dnem zrození nového společenství. Toto společenství mělo 18 mužů, z toho byli dva kněží, ostatní byli mladí klerici. Přes mnohé překážky byla kongregace v Římě definitivně schválena 1. 3. 1869 a 3. 4. 1874 byly schváleny její stanovy.

Svatý Jan Bosco

Své spolupracovníky nazval Don Bosco salesiány podle sv. Františka Saleského, kterého pro jeho laskavost a mírnost zvolil za patrona nové kongregace. Laskavost se stala základním prvkem jeho výchovné metody. Nazýval ji preventivní systém. Stálou přítomností vychovatelů mezi chlapci předcházel zlému. V přátelském rodinném prostředí s uplatněním rozumu, laskavosti i hodnot, které poskytuje křesťanská víra, se mu dařilo vychovávat dobré občany i křesťany. Bosco se věnoval především výchově nejzanedbávanějších hochů v městě Turíně. V roce 1876 vzniká i společnost salesiánských spolupracovníků.

V úsilí o konečné schválení svého díla se Don Bosco nejčastěji utíkal k Panně Marii Pomocnici křesťanů. Jí zasvěcoval své plánované akce, ji prosil o pomoc v těžkostech, její úctu vřele doporučoval i druhým. Panně Marii Pomocnici křesťanů zasvětil i hlavní kostel salesiánské společnosti v Turíně.

Spolu s Marií Dominikou Mazzarellovou založil v roce 1872 řád salesiánek neboli dcer Panny Marie Pomocnice.

Pokračování na str. 13

Foto na titulní straně: Kostel Panny Marie Pomocnice křesťanů v Brně Žabovřeskách

Ó Ježíšku, Tobě se vzdávám,
na přímluvu Tvé Matičky žádám:
V nouzi mi pomoz a dej mi sebe,
hle, já pevně věřím, Pane, v Tebe!
Že mi Tvoje milost vždy přispěje,
to jest má jediná v žití naděje.
Že jsem hněval Tebe, trpce lituji,
z plna srdce svého Tebe miluji.
Ó Ježíšku můj, k pomoci mi spěj,
k setrvání mi hojnou sílu dej!
Chci se vpravdě polepšiti,
nikdy více nehřešiti.

Tvou chci já být obětí,
z lásky k Tobě trpětí.
Můj Ježíšku, Tebe jen miluji,
navždy se Ti celý dnes věnuji.
Pro lásku však Tvoji, Spasiteli,
srdce část i druhu dám - i nepříteli.
Zbav mne trýzně mojí, dej mi sebe,
za to s pokorou, hle prosím Tebe.
Dej, bych s Tebou, s Josefem,
s Tvou milou Máti,
na radosti věčné mohl účast bráti!
Amen.

*Modlitba P.Cyrila od Matky Boží,
prvního a nejhodlivějšího činitele
Pražského Jezulátka*

*Radostné Vánoce všem čtenářům Hlasů národa,
našim věřícím a všem věrným spolupracovníkům přeje
a do nového roku Vám i Vaším rodinám žehná
Fr. Dušan Hladík*

LITURGICKÁ ČTENÍ

4. neděle adventní - 21. prosince 2003

1. ČTENÍ - Mich 5, 1-4a

Čtení z knihy proroka Micheáše.

Toto praví Hospodin: „A ty, Betléme Efratský, maličký jsi mezi judskými rody, z tebe mi vyjde ten, který bude vládcem v Izraeli, jeho původ je od pradávna, od věčnosti. Proto je Hospodin opustí až do doby, kdy rodička porodí; potom se zbytek jeho bratrů vrátí k synům Izraele. Bude stát a pást v Hospodinově síle, ve velebnosti jména Hospodina, svého Boha, oni pak budou požívat míru, neboť jeho moc se rozšíří až do končin země. On sám pak bude pokojem.“

2. ČTENÍ - Zj 1, 5-8

Čtení z listu Židům.

Bratři! Když Kristus přicházel na svět, řekl: „Dary ani oběti jsi nechtěl, ale připravils mi tělo. V celopalech a v obětech za hřích jsi neměl zálibu. Proto jsem řekl: Tady jsem, abych plnil, Bože, tvou vůli, jak je to o mně psáno ve svitku knihy.“ Po prvních slovech: „dary ani oběti, celopaly ani oběti za hřích jsi nechtěl a neměls v nich zálibu“ - a přece to všechno se obětuje podle Zákona - hned dodává: „Tady jsem, abych plnil tvou vůli.“ To první ruší, aby ustanovil to druhé. A touto „vůlí“ jsme posvěceni obětováním těla Ježíše Krista jednou provždy.

EVANGELIUM - Lk 1, 39-45

Slova svatého evangelia podle Lukáše.

V těch dnech se Maria vydala na cestu a spěchala do jednoho judského města v horách. Vešla do Zachariášova domu a pozdravila Alžbětu. Jakmile Alžběta uslyšela Mariin pozdrav, dítě se radostně pohnulo v jejím lůně. Alžběta byla naplněna Duchem svatým a zvolala mocným hlasem: „Požehnaná tys mezi ženami a požehnaný plod života tvého! Jak jsem si zasloužila, že matka mého Pána přišla ke mně? Vždyť jakmile zazněl tvůj pozdrav v mých uších, dítě se živě a radostně pohnulo v mém lůně! Blahoslavená, která jsi uvěřila, že se splní to, co ti bylo řečeno od Pána!“

Slavnost narození Páně - ve dne 25. prosince 2003

1. ČTENÍ - Iz 52, 7-10

Čtení z knihy proroka Izaiáše.

Jak je krásné vidět na horách nohy posla, který přináší radostnou zprávu, který zvěstuje pokoj, hlásá blaho a oznamuje spásu, který praví Siónu: „Bůh tvůj kraluje!“ Styš! Tvoji strážníci pozdvihují hlas a jásají spolu, neboť vidí na vlastní oči, jak se Hospodin vrací na Sión. Radujte se a jásejte vespolek, jeruzalémské trosky, neboť Hospodin utěšil svůj lid, vykoupil Jeruzalém. Obnažil Hospodin své svaté rámě před očima všech národů a všechny končiny země uzří spásu našeho Boha!

2. ČTENÍ - Žid 1, 1-6

Čtení z listu Židům.

Mnohokrát a mnoha způsoby mluvil Bůh v minulosti k našim předkům skrze proroky. V této poslední době však promluvil k nám skrze svého Syna. Jeho ustanovil dědicem všeho a skrze něj také stvořil svět. On je odlesk jeho božské slávy a výrazná podoba jeho podstaty, on všechno udržuje svým mocným slovem. Když vykonal očistu od hříchů, zasedl na výsostech po pravici Boží velebnosti a stal se o to vznešenějším než andělé, oč je převyšuje

svou důstojností, které se mu trvale dostalo. Vždyť komu z andělů kdy Bůh řekl: Ty jsi můj syn, já jsem tě dnes zplodil?

EVANGELIUM - Jan 1, 1-18

Začátek svatého evangelia podle Jana.

Na počátku bylo Slovo a to Slovo bylo u Boha a to Slovo byl Bůh. To bylo na počátku u Boha. Všechno povstalo skrze ně a bez něho nepovstalo nic, co jest. V něm byl život a ten život byl světlem lidí. To světlo svítí v temnotě a temnota ho nepohltila. Byl člověk poslaný od Boha, jmenoval se Jan. Přišel jako svědek, aby svědčil o tom světle, aby všichni uvěřili skrze něho. On sám nebyl tím světlem, měl jen svědčit o tom světle. Bylo světlo pravé, které osvětluje každého člověka; to přicházelo na svět. Na světě bylo a svět povstal skrze ně, ale svět ho nepoznal. Do vlastního přišel, ale vlastní ho nepřijali. Všem, kdo ho přijali, dal moc stát se Božími dětmi, těm, kdo věří v jeho jméno, kdo se zrodili ne z krve, ani z vůle těla, ani z vůle muže, ale z Boha. A Slovo se stalo tělem a přebývalo mezi námi. Viděli jsme jeho slávu, slávu, jakou má od Otce jednorozený Syn, plný milosti a pravdy. Jan o něm vydával svědectví a volal: „To je ten, o kterém jsem řekl: Ten, který přijde po mně, má větší důstojnost, neboť byl dříve než já.“ Všichni jsme dostali z jeho plnosti, a to milost za milostí. Neboť Zákon byl dán skrze Mojžíše, milost a pravda přišly skrze Ježíše Krista. Boha nikdo nikdy neviděl. Jednorozený Bůh, který spočívá v náruči Otcově, ten o něm podal zprávu.

Svátek Svaté Rodiny - 28. prosince 2003

1. ČTENÍ - 1 Sam 1, 20-22.24-28

Čtení z první knihy Samuelovy.

Anna počala, a když uplynul čas, porodila syna, dala mu jméno Samuel a pravila: „Od Hospodina jsem si ho vyžádala.“ Muž Elkan a celá jeho rodina odešli, aby obětovali Hospodinu výroční oběť a splnili svůj slib. Ale Anna neodešla. Řekla totiž svému muži: „Přivedu chlapce, až ho odstavím, aby se ukázal před Hospodinem a zůstal tam navždy.“ Když odstavila Samuela, přivedla ho s sebou do Hospodinova domu v Silo, s tříročním býčkem, s jednou měřicí mouky a s měchem vína; chlapec byl ještě malý. Porazili býka a přivedli chlapce k Helimu. Anna řekla: „Prosím, můj pane, jako že jsi živ, můj pane, já jsem ta žena, která stála tady u tebe a modlila se k Hospodinu. Za tohoto chlapce jsem se modlila, a Hospodin vyslyšel mou žádost, jak jsem ho prosila. A proto také já ho odevzdávám Hospodinu na všechny dny, po které bude živ - je odevzdaný Hospodinu.“ I klaněli se tam Hospodinu.

2. ČTENÍ - 1 Jan 3, 1-2.21-24

Čtení z prvního listu svatého apoštola Jana.

Milovaní! Hled'te, jak velikou lásku nám Otec projevil, že se nejen smíme nazývat Božími dětmi, ale že jimi také jsme! Proto nás svět nezná, že nepoznal jeho. Milovaní, už teď jsme Boží děti. Ale čím budeme, není ještě zřejmé. Víme však, že až on se ukáže, budeme mu podobní, a proto ho budeme vidět tak, jak je. Milovaní, jestliže nás svědomí neobviňuje, dodá nám to radostné důvěry v Boha a dostaneme od něho všechno, zač prosíme, protože zachováváme jeho přikázání a konáme, co je mu milé. A to je to jeho přikázání: abychom věřili ve jméno jeho Syna Ježíše Krista a navzájem se milovali, jak nám to nařídil. Kdo zachovává jeho přikázání, zůstává v Bohu a Bůh v něm. A že v nás zůstává, poznáváme podle Ducha, kterého nám dal.

EVANGELIUM - Lk 2, 41-52

Slova svatého evangelia podle Lukáše.

Ježíšovi rodiče putovali každý rok do Jeruzaléma na velikonoční svátky. Když mu bylo dvanáct let, vydali se tam na svátky jako obvykle. A když ukončili sváteční dny a vraceli se domů, zůstal chla-

pec Ježíš v Jeruzalémě, a jeho rodiče to nezpозorovali. V domnění, že je ve skupině poutníků, ušli den cesty; teprve potom ho hledali mezi příbuznými a známými. Když ho nenašli, vrátili se do Jeruzaléma a hledali ho. Po třech dnech ho našli v chrámě, jak sedí uprostřed učitelů, poslouchá je a dává jim otázky. Všichni, kdo ho slyšeli, žasli nad jeho chápavostí a nad jeho odpověďmi. Když ho rodiče uviděli, celi se zarazili a jeho matka mu řekla: „Dítě, proč jsi nám to udělal? Hle, tvůj otec i já jsme tě s bolestí hledali.“ Odpověděl jim: „Proč jste mě hledali? Nevěděli jste, že já musím být v tom, co je mého Otce?“ Ale oni nepochopili, co jim tím chtěl říci. Potom se s nimi vydal na zpáteční cestu, šel do Nazareta a poslouchal je. Jeho matka to všechno uchovávala ve svém srdci. Ježíš pak prospíval moudrostí, věkem a oblibou u Boha i u lidí.

Matky Boží, Panny Marie - 1.ledna 2004

1. ČTENÍ - Nm 6, 22-27

Čtení ze čtvrté knihy Mojžíšovy.

Hospodin řekl Mojžíšovi: „Řekni Áronovi a jeho synům: Tak budete žehnat izraelským synům; budete jim říkat: 'Ať tobě Hospodin požehná a ochraňuje tě! Ať tobě Hospodin ukáže svou jasnou tvář a je ti milostivý! Ať Hospodin obrátí k tobě svou tvář a dopřeje ti pokoje!' Budou vzývat moje jméno nad izraelskými syny a já jim požehnám.“

2. ČTENÍ - Gal 4, 4-7

Čtení z listu svatého apoštola Pavla Galaťanům.

Bratři! Když se naplnil čas, poslal Bůh svého Syna, narozeného ze ženy, podrobeného Zákonu, aby vykoupil lidi, kteří podléhali Zákonu. Tak jsme byli přijati za syny. A protože jste synové, poslal nám Bůh do srdce Ducha svého Syna, Ducha, který volá: „Abba, Otče!“ Už tedy nejsi otrok, ale syn a jako syn také dědic skrze Boha.

EVANGELIUM - Lk 2, 16-21

Slova svatého evangelia podle Lukáše.

Pastýři pospíchali do Betléma a našli Marii a Josefa i dítě položené v jeslích. Když ho uviděli, vypravovali, co jim bylo o tom dítěti pověděno. Všichni, kdo to slyšeli, podivili se tomu, co jim pastýři vyprávěli. Maria však to všechno uchovávala v srdci a rozvažovala o tom. Pastýři se zas vrátili. Velebili a chválili Boha za všechno, co slyšeli a viděli, jak jim to bylo řečeno. Když uplynulo osm dní a dítě mělo být obřezáno, dali mu jméno Ježíš, jak ho nazval anděl, než bylo počato v mateřském lůně.

2.neděle po narození Páně 4.ledna 2004

1. ČTENÍ - Sir 24, 1-4, 12-16 (řec. 1-2, 8-12)

Čtení z knihy Sirachovcovy.

Moudrost se sama chváli a slaví uprostřed svého lidu. Otvírá svá ústa ve shromáždění Nejvyššího a velebí se před jeho zástupy: Tvůrce veškerenstva mi dal rozkaz, můj stvořitel mi poručil vztýčit stan. Řekl mi: „Usaď se v Jakubovi, v Izraeli měj své dědictví!“ Před věky na počátku mě stvořil, až na věky být nepřestanu. Před ním ve svatostánku jsem konala svou službu a pak na Siónu jsem obdržela sídlo. Usadil mě v městě, které miloval jako mě, v Jeruzalémě vykonávám svou moc. V lidu plném slávy jsem zapustila kořeny, v Pánově údelu, v jeho dědictví.

2. ČTENÍ - Ef 1, 3-6, 15-18

Čtení z listu svatého apoštola Pavla Efesanům.

Buď pochválen Bůh a Otec našeho Pána Ježíše Krista, on nás zahrnul z nebe rozmanitými duchovními dary, protože jsme spo-

jeni s Kristem. Vždyť v něm si nás vyvolil ještě před stvořením světa, abychom byli před ním svatí a neposkvrnění v lásce; ze svého svobodného rozhodnutí nás předurčil, abychom byli přijati za jeho děti skrze Ježíše Krista. To proto, aby se vzdávala chvála jeho vznešené dobrotivosti, neboť skrze ni nás obdaril milostí ve svém milovaném Synu. Slyšel jsem, jak věříte v Pána Ježíše a jakou lásku projevujete všem křesťanům, a proto nepřestávám za vás děkovat, když na vás vzpomínám ve svých modlitbách, aby vám Bůh našeho Pána Ježíše Krista, Otec slávy, udělil dar moudře věci chápat a jejich smysl odhalovat, takže budete moci mít o něm správné poznání. Ať osvíti vaše srdce, abyste pochopili, jaká je naděje těch, které povolal, jaké poklady slávy skrývá křesťanům jeho dědictví.

EVANGELIUM - Jan 1, 1-18

(Jako o Slavnosti narození Páně.)

Slavnost Zjevení Páně - 6.ledna 2004

1. ČTENÍ - Iz 60, 1-6

Čtení z knihy proroka Izaiáše.

Vstaň, rozsviť se Jeruzaléme, neboť vzešlo tvé světlo a Hospodinova velebnost září nad tebou! Hle, tma zahluje zemi a temnota národy, nad tebou však zazáří Hospodin, jeho velebnost se zjeví nad tebou. Národy budou kráčet v tvém světle a králové v tvé vycházející záři. Rozhlédni se kolem a podívej se: ti všichni se shromáždili, přišli k tobě. Zdaleka přicházejí tvoji synové, na zádech jsou přinášeny tvoje dcerky. Spatříš to a zazáříš, radostí se zachvěje a rozšíří tvé srdce, neboť tě zalije bohatství moře, přinesou ti statky národů. Záplava velbloudů tě přikryje, dromedáři z Midjanu a Efy, přijdou všichni ze Saby, přinesou zlato a kadidlo, rozhlásí Hospodinovu slávu.

2. ČTENÍ - Ef 3, 2-3a, 5-6

Čtení z listu svatého apoštola Pavla Efesanům.

Bratři! Slyšeli jste, že Bůh mě pověřil pracovat pro vás na dile milosti. Ve zjevení mi totiž bylo oznámeno to tajemství. V dřívějších dobách to lidé tak nevěděli, ale nyní to bylo odhaleno z osvětlení Ducha jeho svatým apoštolům a kazatelům mluvícím pod vlivem vnuknutí: že totiž také pohané mají stejná dědická práva, že jsou údy téhož těla a že stejně i jim platí ona zaslíbení skrze Ježíše Krista, když uvěří kázání evangelia.

EVANGELIUM - Mt 2, 1-12

Slova svatého evangelia podle Matouše.

Když se Ježíš narodil v Betlémě v Judsku za času krále Heroda, přišli do Jeruzaléma mudrci od východu a ptali se: „Kde je ten narozený židovský král? Uviděli jsme jeho hvězdu na východě, a proto jsme se mu přišli poklonit.“ Když to uslyšel král Herodes, ulekl se a s ním celý Jeruzalém. Svola všechny velekněze a učitele Zákonu z lidu a vyptával se jich, kde se má Mesiáš narodit. Řekli mu: „V Betlémě v Judsku, neboť tak je psáno u proroka: 'A ty, Betléme v judské zemi, nejsi vůbec nejmenší mezi judskými předními městy, protože z tebe vyjde vládce, který bude panovat mému izraelskému lidu.'“ Tehdy si Herodes tajně zavola mudrce a zervrubně se jich vyptal na dobu, kdy se ta hvězda objevila, poslal je do Betléma a řekl: „Jděte a důkladně se na to dítě vyptejte. Až ho najdete, oznamte mi to, abych se mu i já přišel poklonit.“ Když krále vyslechli, vydali se na cestu. A hle - hvězda, kterou viděli na východě, šla před nimi, až se zastavila nad místem, kde bylo dítě. Jakmile uviděli hvězdu, zaradovali se nevýslovnou radostí. Vstoupili do domu a spatřili dítě s jeho matkou Marií, padli na zem a klaněli se mu. Otevřeli své pokladnice a obětovali mu dary: zlato, kadidlo a myrhu. Ve snu dostali pokyn, aby se k Herodovi už nevraceli, proto se vrátili jinou cestou do své země.

ZPRÁVY Z VLASTI

Carolina od 1. do 30. listopadu 2003

Politické události

Václav Klaus

na návštěvě v Rusku

Třidenní návštěvu Ruska uskutečnil Václav Klaus v době od 31. října do 2. listopadu. Jeho schůzka s Vladimírem Putinem přinese podle obou prezidentů všeobecné zlepšení vzájemných vztahů. Za posledních deset let to bylo první česko-ruské jednání na nejvyšší úrovni. V Putinově rezidenci Novo-Ogarjovo řešili prezidenti sporné ekonomické otázky, jako dluh Ruska vůči ČR, a shodli se na potřebě obnovení vzájemné komunikace. Ta bude mezi Moskvou a Prahou fungovat hlavně telefonicky. Oba prezidenti spolu mluvili rusky bez tlumočnicků. Ruský prezident by měl přijet na oplátku do Čech. Na moskevské Finanční akademii převzal Klaus čestný doktorát, o jehož udělení již před devíti lety rozhodli zástupci prestižní univerzity, která funguje při ruské vládě a mezi jejíž absolventy patří řada ministrů.

Manželka českého prezidenta Livia Klausová v pátek 31. října slavnostně odhalila památník T. G. Masaryka v Petrohradě, dar k 300. výročí založení města. Na nádvoří Filologické fakulty pak promluvila ke stovkám ruských studentů o vztahu prvního československého prezidenta k Rusku. Více než dva metry vysoký památník se skládá z busty a podstavce, na němž je Masarykův výrok z knihy Rusko a Evropa: "Znám hodný kus světa, ale musím doznat, že Rusko mi bylo a je nejzajímavější zemí". Realizaci projektu umožnili svou finanční podporou Československý ústav zahraniční, který vznikl jako občanské sdružení před 75 lety právě na Masarykův popud, Nadace Preciosa, Nadace odkazu TGM a také lidé, kteří přispěli na veřejnou sbírku. Autorem díla je akademický sochař Josef Vajce.

Ministra zahraničí Svobodu střídá v čele KDU-ČSL

Miroslav Kalousek

Křesťanská a demokratická unie - Československá strana lidová má od soboty 8. listopadu nového předsedu. Stal se jím 42 letý Miroslav Kalousek - předseda rozpočtového výboru Poslanecké sněmovny. Na sjezdu lidovců v Ostravě překvapivě a výrazně porazil (164 hlasů proti 131) dosavadního předsedu, vicepremiéra a ministra zahraničí Cyrila Svobodu. Delegáti sjezdu rozhodli také o tom, že post prvního místopředsedy strany zaujme Jan Kasal. Porazený Svoboda tak klesl až do funkce jednoho ze čtyř místopředsedů. Domnívá se, že Kalouskovo vítězství může mít významný dopad na orientaci KDU-ČSL v budoucnosti. Svou prohru připisuje skutečnosti, že Kalousek zdůraznil nesocialistickou orientaci strany. Nový šéf by tedy mohl přivést lidovce do budoucí vládní koalice s ODS. Ten však tvrdí, že stejně jako Svoboda nevedl stranu k ČSSD, ani on ji nehodlá vést k občanským demokratům. Dalším místopředsedou se stal ministr dopravy Milan Šimonovský. Ten se domnívá, že příčinou Svobodovy

prohry byl neúspěšný projekt čtyřkoalice. Miroslav Kalousek je považován za pragmatika a schopného muže, který se ale v nedávné minulosti musel opakovaně bránit mediální kritice i útokům některých politiků kvůli svému dřívějšímu působení v roli ekonomického náměstka na ministerstvu obrany. A také kvůli kontaktům na zbrojařskou firmu Omnipol či na finančníky ze zkrachovalé Investiční a Poštovní banky. Kalouskovi ale nikdy nebyla prokázána jakákoliv trestněprávní odpovědnost za nějaký přečin. Je spoluautorem reformy veřejných financí v podobě, v jaké ji prosazuje vládní koalice. Kalousek po zvolení potvrdil, že KDU-ČSL bude i nadále součástí vládní koalice a že všichni tři ministři zůstanou na svých místech.

Poslanec Hojdar

byl odposloucháván

Na českou politickou scénu se po zhruba dvouměsíční přestávce vrátila kauza odposlechnutí sociálnědemokratického poslance Josefa Hojdara. Ten svému poslaneckému klubu oznámil, že policie našla v jeho služebním autě odposlouchávací zařízení. Zákonníci chtěli, aby se věc prošetřila a proto se obrátili na premiéra, ministry vnitra, spravedlnosti a obrany, aby se jí zabývali. Obdobná žádost putovala i na sněmovní orgány pro kontrolu zpravodajských služeb. Jako první na zveřejnění případu zareagovala Bezpečnostní informační služba, která jakékoliv spojení s případem důrazně odmítá, což potvrdil šéf sněmovní komise pro kontrolu civilní kontrarozvědky Jan Klas. Ten si myslí, že hlavní odpovědnost za problémy, které se v poslední době obje-

vily v Česku kolem odposlechnutí, nese premiér Vladimír Špidla. Ten podle Klase zavedl v této oblasti praxi, "že nikdo nikomu nevěří". Připomněl, že Špidla každý týden navštěvuje sídlo BIS, kde si čte přepisy telefonních odposlechnutí. Takové počínání předsedy vlády je podle poslance v demokratické společnosti neobvyklé. Premiér Vladimír Špidla ve čtvrtek 13. listopadu prohlásil při jednání sněmovní komise pro obranu a bezpečnost, že žádný státní orgán nesleduje poslance Josefa Hojdara. Jakýkoliv podíl na odposlechu popírá i ministerstva vnitra a obrany. To podle LN uvedli ministři Stanislav Gross resp. Miroslav Kostelka. Také policejní prezident Jiří Kolář popřel, že by za odposlechem stála policie. Poslanec a šéf hospodářského výboru sněmovny Josef Hojdar se stal známým poté, co v létě vystoupil z klubu ČSSD. Chtěl tak protestovat proti špatné komunikaci vedení strany s členskou základnou a proti některým krokům reformy veřejných financí. Minulý měsíc se do klubu rozhodl vrátit. Jako jediný koaliční poslanec odmítl podpořit vládu při zářijovém hlasování o důvěře.

Ve zprávě Evropské komise Česká republika prospěla velmi dobře

Evropská komise ve středu 5. listopadu zveřejnila poslední posudky na deset vstupujících zemí včetně České republiky. Podle hodnotící zprávy Praha splňuje podmínky pro hladké začlenění do Evropské unie, musí ale v příštích šesti měsících odstranit tři poslední závady a nedostatky. Všímá si hlavně toho, že až tři čtvrtiny potravinářských provozů nesplňuje

hygienické normy. Předseda zemědělského výboru Poslanecké sněmovny Ladislav Skopal považuje tyto výtky za oprávněné. Podle Ministerstva zemědělství bude uzavřeno asi 500 malých výrobních provozoven, které podmínky nesplní. Evropská komise ve zprávě také vyjádřila znepokojení nad stavem silniční dopravy a upozorňuje na chybějící vyhlášky v této oblasti. Unie Česku vytýká především nedostatečnou technickou kontrolu vozidel a řidičů. Ministerstvo dopravy slíbilo zlepšení státního dozoru nad silniční dopravou např. i v otázce do držování přestávek v práci řidičů kamionů. Výtky se dále dotkly i činnosti policie, která postrádá etický kodex a v jejích řadách přetrvává korupce, nebo soudů, kde zůstává problémem délka řízení. Navíc ČR stále ještě nezrušila síť bezcelních obchodů Duty-Free na hranicích a nedostatečně bojuje s hudebním a softwarovým pirátstvím. Jako třetí závažný nedostatek Komise hodnotí zpoždění při přípravě a schvalování zákonů o vzájemném uznávání diplomů a profesních kvalifikací. Podle ředitelky odboru evropské integrace ministerstva školství Jany Švecové ale bude systém uznávání kvalifikací připraven včas. Resort ho má s dalšími ministerstvy koordinovat. Žadatel o práci by se tak měl lépe orientovat v tom, za jakých podmínek a zda vůbec mu česká strana jeho profesní kvalifikaci uzná. Evropská komise oceňuje stupeň sladění českého práva s legislativou Evropské unie a celkem příznivě se vyslovuje také o aplikaci a vynucování práva. V kontextu ostatních budoucích členských zemí

vychází Česko podle posudku relativně dobře. Nejlépe je hodnoceno Slovinsko, nejvíce vážných problémů komise vytýká Polsku. Dobrou zprávu také přináší v citaci Lidových novin analýza The Economist Intelligence Unit, která se zabývá rozšířením Evropské unie. Podle ní si 48% vrcholových byznysmenů z celého světa myslí, že po vstupu ČR do EU se Praha stane obchodním centrem "nové Evropy". Naproti tomu ale ze stejné analýzy vyplývá, že ČR se vyrovná s úrovní ekonomiky unie až za 39 let.

17. listopadu si Češi připomněli události let 1989 a 1939

V pondělí 17. listopadu tomu bylo 14 let, co v Česku začal pád komunistického režimu. Odstartovaly ho události 17. listopadu 1989, kdy se v Praze střetli studenti s policií. Právě tehdejší studentské demonstrace si u památníku na Národní třídě připomněl mimo jiné prezident Václav Klaus. Prohlásil, že by česká společnost neměla zapomínat na to, jakým způsobem získala po čtyřiceti letech komunismu svobodu. Zdůraznil, že bychom si jí měli vážit i přes některé zápory. Někteří čeští hudebníci se u příležitosti výročí 17. listopadu rozhodli koncertem vyjádřit nesouhlas s existencí komunistické strany. K uspořádání koncertu pod heslem "S komunisty se nemluví" vedly organizátory podle spisovatele a historika Petra Pláčka obavy z rostoucí moci komunistické strany. Kromě pádu komunismu se vzpomínalo také na perzekuci českých vysokoškoláků v roce 1939, kdy nacisté zavřeli české univerzity. V Praze si památku studentů před Hlávkovou kolejí připomněl také premiér Vladimír Špidla.

Zdůraznil, že studenti zůstávají důležitou částí společnosti.

Občanští demokraté na kongresu ostře kritizovali vládní koalici

Cílem občanských demokratů je dosáhnout pádu vlády Vladimíra Špidly. Shodli se na tom delegáti XIV. kongresu ODS, který se konal 22. a 23. listopadu ve známých moravských lázních Luhačovice. Vyhrát chtějí i troje volby v příštím roce – senátní, krajské a do Evropského parlamentu. Místopředseda strany Petr Nečas uvedl, že pokud ODS potvrdí v krajských volbách své silné postavení v regionech, bude na vládu tlačit shora i zdola. Na kongresu zazněla velmi ostrá kritika vládní koalice. Jeden řečník za druhým opakoval, že vláda škodí a ožebračuje zemi, omezuje práva a činorodost občanů, podporuje korupční prostředí. Stínový ministr průmyslu a obchodu Martin Říman se v nárazce na premiéra a ministry Grosse a Sobotku uchýlil až k termínu z oblasti psychiatrie. Euforie, která převládala na kongresu, je přirozeně pocho-pitelná. ODS si rok po odchodu svého otce zakladatele Václava Klause zatím stojí velmi dobře. Podle průzkumů její současné volební preference přesahují 30%. "Měli bychom demonstrovat sílu, jednotu, vůli, pracovitost a schopnost převzít vládní zodpovědnost," uvedl předseda strany Mirek Topolánek.

Poslanci schválili čtveřici nových významných dnů

Pokud se Senát nebo prezident nepostaví proti, bude kalendář pro rok 2004 bohatší o čtyři významné dny: 27. leden (Den památky obětí holocaustu a předcházení zločinům proti lidskosti), 8. březen

(Mezinárodní den žen), 27. září (Den památky obětí komunismu) a 11. listopad (Den veteránů). Poslanecká sněmovna 25. listopadu zákon o státních a ostatních svátcích překvapivě pokojně odhlasovala, a nedošlo tak k ostrým sporům mezi lidovci a komunisty, které poznamenaly druhé čtení. Den památky obětí holocaustu a předcházení zločinům proti lidskosti připomíná osvobození koncentračního tábora Osvětim Rudou armádou. Mezinárodní den žen, jeden z "pilotních" svátků komunistického režimu, se do kalendáře vrací po několika letech. Svým charakterem se blíží Dnu matek, ten je ale pouze přejatým mezinárodním svátkem a nemá oporu v českém zákonodárství. Den památky obětí komunismu prosadili poslanci i přes odpor KSČM, která 27. září navrhovala jako Den obětí studené války. Tento den bude připomínat smrt právničky a političky Milady Horákové, popravené v roce 1950 po vykonstruovaném procesu. Den veteránů si připomínají ve všech demokratických zemích Evropy, v USA i Kanadě. 11. listopadu 1918 uzavřelo Německo příměří se státy Dohody, a skončila tak první světová válka. Počet významných dnů tedy vzroste na šest (dosud jimi byly 12. březen - Vstup ČR do NATO v roce 1999 a 5. květen - Květnové povstání českého lidu v roce 1945). Na rozdíl od státních svátků to ale nejsou dny pracovního klidu.

Ze Slovenska

Slovensko je spokojeno s výsledky hodnocení Evropské komise

Ve středu 5. listopadu vydala Evropská komise svůj po-

slední hodnotící posudek na desítku vstupujících členů. Jak vyplývá ze slovenského tisku a vyjádření politiků, země je se svým hodnocením vcelku spokojená. V porovnání s první bruselskou zprávou z roku 1997 jsou nyní čtyři body přímo perfektním vysvědčením, napsal list Národná obroda. Neodpustil si náražku na nelichotivou zprávu, kterou EK vydala za vlády premiéra Vladimíra Mečiara. Tehdy se Slovensko nedostalo do první vlny kandidátských zemí. Po volbách v roce 1998 se Bratislava snažila ostatní kandidátské země dohnat. V současné zprávě se země umístila zhruba uprostřed. Nejhorší připraveným kandidátem je Polsko, jež dostalo "černý puntík" v devíti oblastech. Ze 140 sektorů prospělo Slovensko v 99, ve 37 plní své závazky jen částečně. Závažné problémy byly zaznamenány ve čtyřech oblastech. Důrazné výtky se týkaly nadměrné produkce ocelárny U.S. Steel Košice, nedostatečné přípravy zemědělské a platební agentury a zemědělského kontrolního systému (IASC) a stejně jako u Česka neplnění hygienických norem v potravinářství. Vicepremiér Pal Czaky, kterému před půlrokem kvůli přípravám Slovenska na vstup do EU hrozilo odvolání, se o budoucnosti vyjádřil s nadějí: "Do 30.dubna můžeme stoprocentně odstranit všechny nedostatky." Premiér Mikuláš Dzurinda dokument označil za povzbuzující, zároveň však podle něj není důvodem, aby Slováci polevili v práci.

Desítky lékáren na Slovensku zůstaly zavřeny
Od pondělí 10.listopadu tímto způsobem tři dny protesto-

vali slovenští lékárníci proti dluhu, který se během uplynulých let vytvořil v jejich resortu. Podle informací MF Dnes dluží pojišťovny lékárníkům přibližně sedm miliard slovenských korun. Sehnat potřebné léky však nebylo jednoduché ani v lékárnách, které zůstaly otevřeny. Většina provozovatelů totiž přestala nakupovat medikamenty do zásoby. I přes doporučení komory žádat od pacientů za léky plnou cenu se tato hrozba nesplnila. Jednalo by se totiž o porušení zákona, za které ministerstvo zdravotnictví hrozí odebráním licencí. Slovenská vláda nabízí řešení situace prostřednictvím státní akciové společnosti Veritel. Ta je ochotna pohledávky lékáren odkoupit, nehodlá však hradit úroky z prodlení, což je pro farmaceuty nepřijatelné.

Ekonomika

Míra nezaměstnanosti v ČR poklesla na 9,9%

Počet nezaměstnaných byl v říjnu o 7052 osob nižší než v září. Míra registrované nezaměstnanosti tak poklesla o 0,2 procentního bodu a činí 9,9%. Nejmenší potíže v této oblasti má hlavní město Praha, nejhorší jsou na tom severomoravské a severočeské regiony. Ve sledovaném období se snížil počet nezaměstnaných absolventů škol, kteří se na celkové nezaměstnanosti podílejí z 11,6%. V současné době v ČR připadá jedno volné místo na 11,8 uchazečů, situace je nejhorší v okresech Frýdek-Místek, Jeseník, Olomoucký, Bruntál.

Vláda dá dvě miliardy železárnám, Brusel je proti

Dvout miliardovou pomoc soukromé společnosti Třinecké železárny schválila 12.listopadu vláda. Pomoc ocelář-

ským firmám je přitom v přímém rozporu s předpisy EU, které se Česká republika v přístupových smlouvách zavázala dodržovat. Třinecké železárny jsou navíc dlouhodobě ziskové. Vláda své rozhodnutí zdůvodňuje tím, že chce železárnám kompenzovat výdaje na ekologii a výzkum, které měla firma v minulosti. Předpisy EU podobné náhrady sice připouštějí, jsou však možné pouze na budoucích projektech. Druhým argumentem vlády je, že dřívější pomoc Nové huti a Vítkovicům železárnám narušila hospodářskou soutěž, kterou má nyní dotace narovnat. Evropská komise (EK) však s argumentací vlády nesouhlasí. Zdroj blízký EK pro Hospodářské noviny řekl: "Třinec nemůže dostat peníze s odůvodněním, že je dostala konkurence. Neexistuje možnost, jak Třinec odškodnit za minulost, a česká vláda to dobře ví." Na podpoře je neobvyklý i způsob, kterým má být provedena. Železárny budou moci odkoupit od České konsolidační agentury za 100 milionů korun své vlastní dluhopisy v hodnotě jedné miliardy. Tím firma získá 900 milionů. Zbytek peněz má získat odprodejem akcií Nové Huti státu. Ty pořídily v době, kdy byla Nová Huť na pokraji krachu, dnes mají díky záchraně firmy státem několikanásobně vyšší hodnotu. Dotace zatím není definitivní.

Komise doporučila Gripeny

Čeští vojenští piloti budou s největší pravděpodobností v příštích letech létat na stíhačkách Jas-39 Gripen. Devítičlenná odborná komise měsíc posuzovala pět došlých nabídek a v pondělí 1.prosince vládě doporučila právě švédské Gripeny. Česká armáda

dosud používá staré dosluhující nadzvukové MiGy- 21 ještě sovětské výroby. O nákupu nových stíhaček se v Česku hovoří nejméně pět let. Komise, která hledala z došlých nabídek nejlepší, byla složená z ministerských odborníků. Po měsíci vyhodnocování sdělila vládě svůj verdikt. Nejlepší je pronajmout si letouny Jas-39 Gripen společnosti Saab/British Aerospace. Na druhém místě skončila nabídka Belgie na nejpoužívanější typ nadzvukového letounu F16 americké výroby, dále se pak umístila Kanada, Nizozemsko a Spojené státy americké. Švédsko nabídlo České republice k pronájmu 14 nových stíhaček Jas-39 Gripen za cenu používaných letounů. Švédský velvyslanec v Praze oznámil, že jeho země má připraven také propracovaný offsetový program v objemu 150 procent celkové hodnoty dodávky letounů. Armáda žádala 14 nadzvukových stíhaček starší výroby, protože peníze, které Česko nabízí, by na nákup nových strojů nestačily. Víceúčelový nadzvukový bojový letoun JAS-39 Gripen je jednomístný, jednomotorový středoplošník s jednoduchým deltakřídlem. Celkovou aerodynamickou koncepcí, malými rozměry a nízkou hmotností, zaručuje vynikající obratnost a snadnou ovladatelnost ve všech režimech letu v celém rozsahu rychlostí v různých výškách. Provoz motoru je řízen počítačem, což umožňuje maximálně přizpůsobit výkon motoru konkrétním podmínkám při co největší hospodárnosti provozu. Letounu umožňuje vést bojovou činnost za všech povětrnostních podmínek ve dne i v noci. Letoun je vybaven radarem, který může zaměřo-

vat, identifikovat a automaticky sledovat současně více cílů v horní i dolní polosféře, ve vzduchu, na zemi i na moři ze všech letových výšek. Radar také zaměřuje a řídí palbu palubního kanónu a automatické navádění řízených střel, píše se na internetových stránkách ministerstva obrany. Poslední slovo k případnému pronájmu Gripenů na pět až deset let ale do konce roku řekne vláda Vladimíra Špidly. Ministerstvo obrany chce do stíhaček v letech 2005 až 2007 investovat ročně půl druhé miliardy korun, od roku 2008 do roku 2015 to má být ještě víc.

Kurzovní lístek

České Národní Banky

2. 12. 2003 (střed)

EUR, 1	32.470
Kanada, 1	20.768
Slovensko, 100	78.801
USA, 1	27.117

Kultura

Komenského muzeum v Naardenu pokračuje

Muzeum a památník Jana Ámose Komenského v holandském Naardenu budou existovat i v příštích letech. Jejich existence byla ještě před pár týdny vážně ohrožena. Naardenská radnice, která dosud provozovala, totiž v září oznámila, že v roce 2004 zkrátí svůj příspěvek na polovinu a v dalších letech už neposkytne dotace žádné. Muzeum by tak bylo zřejmě uzavřeno a velmi by se ztížil i přístup do památníku, kde je hrob světově proslulého pedagoga. Česká vláda však podle mluvčí ministerstva kultury Kateřiny Besserové rozhodla, že další fungování muzea bude financovat český stát: "Jedná se o osmdesát tisíc euro ročně. Dále ministr financí uvolní jednorázově asi dva a půl

milionu korun na zařízení nové multimediální expozice o životě a díle Jana Ámose Komenského, která bude instalována v naardenském muzeu." Premiér Špidla zároveň pověřil ministra kultury Pavla Dostála, aby okamžitě zahájil jednání se zástupci Naardenu o zachování muzea a mauzolea. Kaple, v níž byl v roce 1929 objeven zapomenutý hrob Jana Ámose Komenského, náleží totiž Holandsku. Československá vláda si v roce 1933 pouze pronajala její interiér za symbolický jeden gulden ročně.

V divadle Ta Fantastika muzikál Excalibur

Pražská muzikálová scéna je od 3. listopadu bohatší o muzikál Excalibur o králi Artušovi. Obsazení je tradiční. Díky Lucii Bílé (Ginevra), Kamilu Střihavkovi (Artuš), Danieli Hůlkovi (Mordred) a Michaelu Kocábovi (Merlin) se muzikál těší velkému zájmu publika a před premiérou již bylo rozebráno na 40 tisíc lístků.

Česko má prvního dinosaura

Je sice malý, ale náš, uvedl paleontolog Oldřich Fejfar, když komentoval tento unikátní objev dinosauří zkameněliny na českém území. Na stehenní kosti jsou navíc zřetelné zářezy od zubů pravěkých žraloků, kteří na něj zaútočili, když mu bylo asi 20 let. Jedná se o býložravce, který žil v období kříd, tedy před zhruba 94 milióny let. Vzhledem k tomu, že jde o unikátní objev, vědci přesné místo nálezu tají. Stehenní kost dinosaura objevil v lo-
mech kolem Kutné Hory zcela náhodou amatérský hledač zkamenělin. Lékař Michal Moučka sbíral na procházce s dětmi křídové mušle a najednou si všiml vyčnívající kos-

ti. Potom ji asi dva měsíce čistil. Jako lékař poznal, že je to levá stehenní kost, ale nevěřil, že je to opravdu dinosaurus. Zamířil proto mezi odborníky, kteří jeho domněnku potvrdili. O podobném nálezu snily podle profesora Fejfar celá generace paleontologů. Podobný nález se povede jednou za století.

Sport

Martina Navrátilová po 173. vítězně

Rekordní bilanci si znovu vylepšila česká rodačka Martina Navrátilová. Krátce po svých 47. narozeninách vyhrála na turnaji ve Philadelphii spolu s Američankou Raymondovou čtyřhru a získala nejen 173. deblový titul (ve dvouhře zvítězila celkem 167krát), ale zároveň opět posunula věkovou hranici pro vítězku turnaje WTA.

Úspěšný víkend pro český aerobik: čtyři tituly mistrů světa

V domácím prostředí pražského Kongresového centra vybojovali čeští reprezentanti ve fitness a aerobiku čtyři tituly mistrů světa. O víkendu 8. a 9. listopadu se nejúspěšnějším Čechem stal Petr Jánský, který získal dva tituly mistra světa. Jeden individuální a druhý ve dvojici s Janou Kavříkovou. Trio David Holzer, Vladimír Valouch a Jakub Strakoš vybojovalo třetí titul, čímž prozatím zakončilo kariéru. V kategorii fitness step týmů obhájila vítězství Těžká směs, která porazila Druhý dech v čele s Olgou Šípkovou. V kategorii fitness aerobik ozdobila stříbrnou medailí svůj výkon ženská šestice Top Gun. Jediná domácí finalistka v soutěži žen Martina Fulínová skončila druhá za obhájkyní titulu Australankou Farryovou.

Nejstarší národní lyžařský svaz na světě slavil 100 let

Český krkonošský spolek Ski Jilemnice, Český ski klub Praha a Český ski klub Vysoké nad Jizerou. Právě tyto tři kluby založily 21. listopadu 1903 z iniciativy J. Rösslera-Orovského Svaz lyžařů v Království českém, první národní lyžařský svaz na světě. Slavnostní zasedání ke sto letům jeho existence bylo příležitostí k vyhlášení výsledků ankety Lyžař století. Tím se stal první československý olympijský vítěz ve skoku na lyžích Jiří Raška. Prvenství mu vynesly zlatá a stříbrná medaile z OH v Grenoblu v roce 1968. Druhá skončila běžkyně na lyžích Kateřina Neumannová a třetí pak další skokan Pavel Ploc. Další pořadí: 4. Květa Jeriová (běh na lyžích), 5. Aleš Valenta (akrobatické lyžování), 6. Olga Charvatová-Křížová (alpské lyžování), 7. Martin Koukal (běh na lyžích), 8. Jaroslav Sakala (skoky na lyžích), 9. Otakar Německý (běh na lyžích, závod sdružený), 10. Ladislav Rygl st. (severská kombinace). Součástí oslav v pražském Karolinu bylo i předání stříbrné a bronzové medaile ze ZOH v Salt Lake City 2002 Kateřině Neumannové. Oba cenné kovy připadly lyžaře už v červnu, kdy MOV kvůli dopingmu anuloval výsledky Rusky Larissy Lazutinové. V současné době má Svaz lyžařů ČR osm odborných úseků. Jsou to úsek běhu na lyžích, skoku na lyžích, severské kombinace, alpských disciplín, akrobatického lyžování, snowboardingu, trávního lyžování a základního lyžování a sdružuje více než 10.000 členů. Jeho základním posláním je aktivní podpora a propagace všech forem lyžování.

CÍRKEV DOMA A VE SVĚTĚ

Ruský prezident navštívil papeže

Ve středu 5. listopadu se setkal papež Jan Pavel II. s ruským prezidentem Vladimírem Putinem. Setkání probíhalo v srdečné atmosféře a trvalo 30 minut. Svatý otec během audience ukázal ruskému prezidentovi také ikonu Kazaňské Panny Marie. Tématem rozhovoru byla především struktura katolické církve v Rusku. Obě strany vyjádřily naději na pozitivní vývoj v dialogu mezi Svatým stolicí a moskevským patriarchátem. V zahraničních otázkách dominovalo především téma aktuálního stavu ve Svaté zemi a v Iráku. Současně s audiencí prezidenta Putina proběhlo také setkání státního sekretáře Angela Sodana s ruským ministrem zahraničních věcí Igorem Ivanovem a dalšími ministry z Putinova doprovodu. Také během tohoto setkání bylo diskutováno především téma ekumenických vztahů mezi katolickou a pravoslavnou církví v Rusku.

Zahájen proces beatifikace papeže Jana Pavla I.

Slavnostní mši v katedrále italského města Belluno byl zahájen 23. listopadu proces beatifikace papeže Jana Pavla I. (vlastním jménem Albino Luciani). Liturgii předsedal biskup diecéze Belluno-Feltre Vincenzo Savio. Přítomen byl také prefekt vatikánské Kongregace pro blahorečení a svatořečení kardinál José Martins Saraiva, řada oficiálních hostů a příbuzných zesnulého papeže. Albino Luciani se narodil v roce 1912, na kněze byl vysvěcen v roce 1935 a v roce 1958 byl jmenován biskupem diecéze Vittorio Veneto. V roce 1969 byl jmenován papežem Pavlem VI. patriarchou Benátek. Papežem byl Albino Luciani zvolen 26.8.1978, o pouhých 33 dnů později však umírá. Právě z důvodu krátkosti pontifikátu Jana Pavla I. nebyl proces beatifikace zahájen v Římě, ale v severoitalské diecézi Belluno-Feltre.

Italský ministr kultury ocenil kardinála Špidlíka

"Zlatou medaili za zásluhy o kulturu a umění" převzal 26. listopadu z rukou italského ministra kultury Giuliana Urbaniho kardinál Tomáš Špidlík. Itálie tak ocenila přínos našeho předního teologa, znalce východní spirituality a spisovatele, kterého papež Jan Pavel II. nedávno jmenoval kardinálem, za jeho přínos pro rozvoj evropské kultury. Neobvyklé je to, že udělení a předání nejvyššího stupně tohoto vyznamenání (Medaglia d'Oro di Benemerito della Cultura e dell'Arte) proběhlo bezprostředně po konzistoři, ve které byl T. Špidlík jmenován kardinálem, a to ve zcela výjimečném termínu a na přímý návrh ministra Urbaniho. Italský stát tak ocenil výjimečné osobní, vědecké a umělecké kvality nového českého kardinála.

Kardinál Vlk a biskup Radkovský odcestovali do Říma

Pražský arcibiskup kardinál Miloslav Vlk a plzeňský biskup František Radkovský odcestovali 24. listopadu do Říma, kde se zúčastnili týdenního setkání biskupů, přátel hnutí Fokoláre. Původně se mezinárodní ekumenické setkání

biskupů - přátel hnutí Fokoláre mělo konat na pozvání cařihradského ekumenického patriarchy v tureckém Istanbulu, ale po bombových útocích ve čtvrtek minulého týdne bylo narychlo přeloženo do Říma s tím, že setkání v Istanbulu se uskuteční v příštím roce. Hnutí Fokoláre založila v roce 1943 Chiara Lubichová jako náboženské hnutí žen a mužů, kteří se snaží vést svůj život podle evangelia a chtějí žít v lásce a jednotě v Ježíšově duchu. Název "focolare" se dá přeložit jako "ohnisko, krb", přeneseně "domov, rodina" a je zamýšlen jako místo, kde hoří oheň zapálený vzájemnou láskou. Ekumenická setkání organizuje hnutí Fokoláre každoročně na různých místech světa. "Cílem je vést dialog mezi představiteli křesťanských církví, napomáhat vzájemnému sblížení a snažit se, aby se jednota stala skutečností," řekl před odletem biskup Radkovský. Letošním tématem bude především křesťanská spiritualita jednoty a její vyzařování do různých oblastí života, jako jsou politika, ekonomie, komunikace, rodina a mládež. Na programu setkání byla také generální audience u papeže Jana Pavla II., obnova slibu vzájemné lásky a jednoty v katakombách, které připomínají dobu, kdy církev ještě nebyla rozdělená, a návštěva Anglikánského centra v Římě. Jako výraz jednoty s patriarchou Bartolomějem I. a dalšími bratřími v Istanbulu navštívili účastníci setkání 29. a 30. listopadu s prezidentem Papežské rady pro jednotu křesťanů kardinálem Kasperem, s kardinálem Vlkem a dalšími biskupy istanbulský ekumenický patriarchát u příležitosti svátku jeho patrona, apoštola Ondřeje.

Dalajláma navštívil papeže

Představitel tibetských buddhistů dalajláma, který přicestoval na pozvání italského parlamentu do Říma, navštívil 27. listopadu papeže Jana Pavla II. Podle vyjádření ředitele Tiskového střediska Svatého stolce Joaquina Navarro-Vallse byly předmětem diskuse obou mužů výhradně náboženská témata. Dalajláma je duchovním vůdcem a hlavou exilové politické reprezentace Tibetu a je aktivní na poli prosazování a dodržování lidských práv, rozvíjení mezináboženského dialogu a podpory náboženské svobody. I přes odpor okupační komunistické Číny je jako morální a duchovní autorita uznáván prakticky v celém světě.

Papežská akademie věd oslavila 400 let trvání

Diskusními pořady i slavnostní bohoslužbou oslavila v listopadu Papežská akademie věd 400 let svého trvání. Jubilejní zasedání bylo zahájeno přednáškami na téma "Duch, rozum a výchova". Papežská akademie věd byla založena v roce 1603 pod názvem "Linceorum Academia" v Římě. V roce 1922 získala své sídlo v "Casina Pio IV." - jedné z renesančních staveb ve vatikánských zahradách, kde sídlí dodnes. Akademie, která slouží dialogu katolické církve s přírodními vědami, podléhá přímo papeži. Patří k ní 80 vynikajících mezinárodních vědců různého náboženského přesvědčení a vědeckých disciplín.

Tichá noc, přesvatá noc

Již v době Karla IV., Otce vlasti (1346-1378) se rozléhaly v našich chrámech krásné adventní a vánoční zpěvy, jak to dokládají staré kancionály. Jistě také Vás, draží a milí krajané, adventní a vánoční písně v duchu přivádějí do staré vlasti. Některé koledy jsou Vám zvláště milé. Jsou koledy, které jsou známé v celém světě. Mezi ně patří i koleda Tichá noc, přesvatá noc. My, v našem novém Kancionálu, který schválili pozdější kardinálové Trochta a Tomášek, máme již nová slova této písně, i když nápěv zůstává stejný jako dříve. Nová slova pro tuto koledu zbasnil v roce 1968 Václav Renč a má tři sloky. My si ale dnes připomeneme její původ z roku 1818. Tuto slavnou vánoční píseň nám zanechal prostý kněz z Rakouska P. Josef Mohr. Tenkrát jistě netušil, že se rozšíří po celém křesťanském světě a bude přeložena do více než 40 jazyků. Jak tedy tato koleda vznikla.

V roce 1818 ve vesničce Arnsdorf působil řídicí učitel F. X. Gruber. Mnohou písničkou, kterou mu poslal vikář Josef Mohr, zhudebnil a dik svým hudebním znalostem se stal varhaníkem v Oberndorfu. Před několika lety si přivedl mladý pedagog do svého domu tichou skromnou ženu a dvouletý hošík se proháněl po pokoji, ale manželka řídicího byla těžce nemocná a zpráva, která byla doručena knězi P. Josefu Mohrovi, oznamovala smutnou skutečnost, že se blíží její poslední hodinka. Hned jak se to vikář dověděl, vypravil se na cestu do vesničky Arnsdorfu. Cestou ke škole se setkal s místním farářem a ten mu řekl: „Přicházím ze školy, dobrá mladá paní došla, zemřela tiše smířena s Bohem“ a srdečným stiskem ruky se rozloučil s vikářem. Věděl dobře, jak miloval spolubratr rodinu řídicího učitele. S tlukoucím srdcem, naplněným bolestí se blížil vikář ke školní budově.

Ze dveří vyšla právě selka, která nesla na rukou chlapečka řídicího učitele, „Mamicta ajá“ žvatlal malý chlapec. Uvnitř klečelo několik starších žen, které se tiše modlily, v pozadí plápolaly svíce a ozařovaly matným leskem obličej zesnulé. U úmrtního lože seděl mladý učitel, tichý, němý, strnule se díval na své zhaslé štěstí. A nyní, kdy se chvějící ruka přítele - kně-

ze jemně dotkla jeho paže, vydral se z jeho hrudi těžký, bolestný vzlykot.

V následujících dnech vikář každý den k večeru navštěvoval svého přítele učitele a snažil se ho potěšit a povzbudit. Týden před vánočními svátky mu přinesl kněz svou novou vánoční píseň a doufal, že se řídicímu podaří ji zhudebnit. Ale ten potřásl jen hlavou: „Snad za několik let, ale nyní Josefe to není možné. Myslím na zemřelou manželku a nemohu vytvořit žádnou melodii.“ Kněz však nechal svou báseň, ležet u přítele učitele na starém klavíru.

Nastal Štědrý večer, kdy se nad krajem snášel velebný klid svaté vánoční noci. Tehdy přicházely sousedky, aby malému sirotkovi udělaly nějakou radost. Přinesly s sebou pozlacené ořechy, jablíčka a velkého houpacího koně. Všechno pěkně uspořádaly a na malém vánočním stromku rozžehly několik svíček. Když malý klouček vstoupil do pokoje, tak se udiveně díval na rozzářená světélka a radostně sahal po krásných dárkách. Tehdy zabořilo učitele u srdce. Uvědomil si, že milá bytost - manželka - navždy odešla a obrátil se k oknu, aby zakryl své velké pohnutí. V ty okamžiky spočinul jeho pohled na svítku bílého papíru. Byla to zapomenutá vánoční báseň přítele kněze. Vzal ji do rukou, přečetl si ji, zasedl ke klavíru a zahrál několik akordů. Zmocnila se ho tklivá vánoční nálada a tehdy zahrál melodii k vikářově krásné básni. Tklivá a dojemně na nás působí tóny „Tiché noci“, neboť vznikaly v duši manžela - otce, který se díval na svého chlapce - sirotka a vzpomínal na svou milou zesnulou manželku.

Napřed si píseň učitel zahrál pro sebe, poté přenesl melodii na papír, papír ukryl v kapse a vydal se na půlnocní mši svatou. Byla krásná, tichá, vánoční noc, hvězdičky zářily na jasném nebi, sníh ostře křupal pod tvrdými kroky chodců. Ze všech stran spěchaly temné stíny s rozzářenými svítilnami z domů a zvony chrámu je jásavě pozdravovaly svatým vánočním zpěvem: „Pokoj lidem, dobré vůle!“ Lidé jdou ve skupinkách směrem ke chrámu, ale učitel jde sám a sám.

Vstoupil do chrámu, zde si připomněl, že před několika lety zde po jeho boku

stála jeho milá manželka, která ho již navždy opustila. Smutné myšlenky se snažil rozehnat. Začala slavná mše, farní obec byla pohroužena v hlubokou zbožnost. Hudební nástroje hřímaly jásavě při vánoční mši svaté. Klenba venkovského kostelíka se otřásala zvláště při Gloria a Krédu. Při obětování pak nastalo náhlé ticho. Zpěváci na chóru užasli, vždyť přece připravili takové radostné zpěvy k obětování, ale na stojancích nebylo nic. Snad učitel na obětování zapomněl, ale učitel jim pokynul, aby nic nesháněli a nic nezpívali. Tiché krátké preludium a poté zazněla poprvé nádherná píseň: „Tichá noc, přesvatá noc“ zpívaná krásným, zvučným hlasem od samotného skladatele. Všichni bez dechu naslouchali a knězi, sloužícímu u oltáře nejsvětější obětí, se řinuly slzy pohnutí po tvářích.

Nevyzpytatelné jsou Boží cesty. Jako při narození Božího Syna byla nejprve prostým betlémským pastýřům oznámena radostná zpráva o narození Spasitele, tak i nyní tato píseň zazněla v chudém, venkovském kostelíku. Nová slova Václava Renče z roku 1968 v našem současném Kancionálu ještě výstižněji mluví o Boží lásce: „Tichá noc, přesvatá noc. V spánku svém dýchá zem, půlnoc odbila, město šlo spát, zdřímli dávno i pastýři stád, jen Boží láska, ta bdí, jen Boží láska, ta bdí.“

O této písni a její historii nám vyprávěl ve čtvrtém ročníku na Bohoslovecké fakultě profesor pastorálky, který sám prožil šest roků v koncentračních táborech. Tato píseň pro něj byla tklivou vzpomínkou nejen na jejího tvůrce, ale také na ty, kteří společně s naším profesorem trpěli v koncentračních táborech, a kteří se s ním domů již nevrátili. I pro nás může být vzpomínkou na všechny, kteří nás již přešli na věčnost a očekávají nás tam, kde bdí Boží láska.

A pokud by si někdo z Vás o Vánocích myslel, že je sám, a skutečně byl daleko od domova, bez rodiny a přátel, tak ať si uvědomí, že nad námi bdí Boží láska a Ježíš je zde pro každého z nás.

Doc. ThDr. František Janhuba

Tichá noc, přesvatá noc

2. Tichá noc, přesvatá noc, / náhle v ní jásot zní, / vstávej, lide můj, tmu z očí střes, / v městě Betlémě Bůh zrozen dnes, [: z lásky se člověkem stal. :]

3. Tichá noc, přesvatá noc, / stín a mráz vůkol nás, / v hloubi srdce však Gloria hřmí, / dík, že hříšník se s důvěrou smí [: u svaté rodiny hřát. :]

Co se andělovi nelíbilo

Aneb Proč byl u jesliček oslík s volečkem

Zatímco Josef s Marií putovali do Betléma, jeden z andělů svolal všechna zvířata, aby mezi nimi vybral ta nejvhodnější, která budou v chlévě pomáhat Svaté rodině.

Jako první se samozřejmě hlásil lev: "Jen král je hoden sloužit Králi světa," zavrčel. „Já se postavím ke vchodu a každého, kdo by se chtěl k Ježíškovi jen přiblížit, roztrhám!" „Jsi příliš hrubý," odmítl ho anděl.

Andělovi se k nohám ihned začala lisat liška. Vychytrale ho s nevinným pohledem přesvědčovala: "Nejvhodnější jsem přece já. Každého rána pro Božího syna ukradnu nejlepší med a mléko. A Marie s Josefem se se mnou také budou mít dobře. Každý den jim přinesu mladoučkou slepici." "Ty jsi příliš nepoctivá," namítl anděl.

Po těch slovech před andělem roztáhl svůj nádherný ocas páv. Zamával mu peřím duhových barev před očima a prohlásil: "Se mnou se i obyčejná stáj změní v královský palác, který by jim záviděl i Šalomoun!" "Ty jsi zase moc pyšný," minil anděl.

Zvířata předstupovala před anděla jedno po druhém a vychvalovala své největší přednosti. Marně. Andělovi se nezamlouvalo ani jedno z nich. Ale všiml si osla a vola. Pracovali na poli u vesničana, který bydlel poblíž betlémské stáje.

Anděl na ně zavolal: "A co můžete nabídnout vy?" "Nic," odpověděl osel a sklopil skromně dlouhé uši. "My jsme se nenaučili ničemu - jenom pokoře a trpělivosti. Všechno ostatní nám přinese jenom rány holí." Vůl však nesměle namítl, aniž by vzhledl od země: "Ale čas od času bychom mohli odhánět mouchy dlouhým ocasem." Konečně se anděl spokojeně usmál: "Právě vás jsem potřeboval!"

A vědí to vůbec lidé?

Zvířecí sněm o Vánočních svátcích

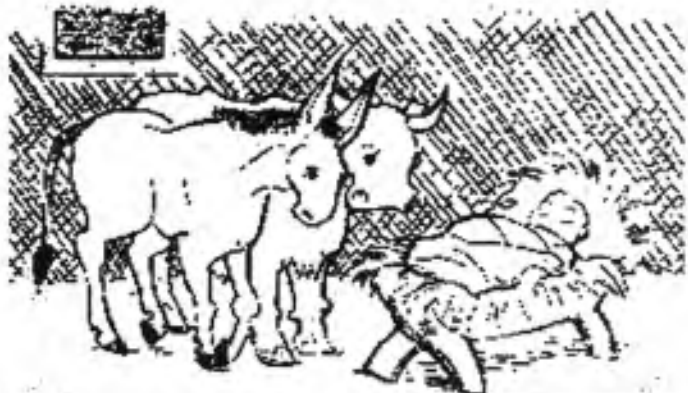
Kdysi dávno svolala zvířata sněm. Liška se zeptala veverky: "Co pro tebe znamenají Vánoce?"

Veverka odpověděla: "Pro mne Vánoce znamenají krásný stromeček ozdobený spoustou svíček a cukrovím, které mám tak ráda."

Liška se připojila se svou představou: "Pro mne samozřejmě nesmí chybět voňavá pečená husička. Bez pečinky by to opravdové Vánoce nebyly. "Do řeči se jim vložil medvěd: "Vánočka! O Vánocích musím mít obrovskou sladkou vánočku!"

Slyšet se dala také straka: "Podle mne jsou o Vánocích nejdůležitější krásné a zářící šperky. O Vánocích se má všechno jen třpytit. "Pozadu nechtěl zůstat ani vůl: "Vánoce dělá Vánocemi teprve šampaňské. Já bych ho vypil klidně dvě lahve!"

A osel, který to už nevydržel, se rychle zmocnil slova: "Vole, zbláznil ses? Vždyť na Vánocích je nejdůležitější Ježíšek. Copak jsi na to zapomněl?" Vůl se zastyděl, sklopil velkou hlavu a zabučel: "A vědí to vůbec lidé?"

**ŠTASTNÉ VÁNOČNÍ SVÁTKY
A HODNĚ ZDARU V ROCE 2004**

**SRDEČNĚ PŘEJE
KRAJANSKÉ VEŘEJNOSTI
I NAŠIM DRAHÝM DOMA**

**ČESKOSLOVENSKÁ
NÁRODNÍ RADA
AMERICKÁ**

Juraj J. Slavík
předseda

Libuše A. Moudrá
sekretářka

Československá Národní Rada Americká (ČNRA)
Czechoslovak National Council of America (CNCA)
P.O. Box 7093, Algonquin, IL 60102-7093
Tel: c/o Jitka Karkoš, Treasurer, 1-630-529-7867

Salesiáni

Dona Bosca

Pokračování ze str. 2

Salesiánky se věnovaly a věnují hlavně opuštěné dívčí mládeži. V současné době salesiánky působí v 80 krajinách všech světadílů. Mají dnes asi 17.000 sester a přibližně 1.500 domů a působí v mateřských školách, v základních a učňovských školách a dokonce i na univerzitách. Některé z nich jsou i misionářkami třetího světa (v Brazílii sbírají opuštěné děti na ulicích, v Africe působí mezi malomocnými, v Kambodži společně se sestrami matky Terezy se starají o ty nejchudobnější a dokonce se snaží rozvinout své dílo i v Číně).

Při své geniálnosti by Don Bosco nemohl vykonat tak velké věci, kdyby neměl široký okruh ochotných spolupracovníků a dobrodinců ze všech vrstev společnosti. Dokonce i na Moravě se o Boscově činnosti koncem roku 1887 dozvěděl P. Antonín Cyril Stojan, tehdy působící ve Svěbohově u Zábřehu. Stojan, pozdější olomoucký arcibiskup, služebník Boží, poslal do Turína bohoslužebná roucha věnovaná salesiánským misijnářům chystajícím se do Patagonie. Don Bosco krátce před svou smrtí 2. ledna 1888 Stojanovi za tato roucha ještě poděkoval (fotokopie dopisuje je uložena ve Stojanově síni na Velehradě).

Don Bosco zemřel 31.1. 1888. Salesiánská společnost tehdy měla už 6 inspektorů (řeholních provincií), ve kterých bylo 57 domů s 774 řeholníky a 276 novic. Při pohřebním průvodu Jana Bosca doprovázelo velké množství obyvatel Turína. Úcta k Donu Boscovi pokračovala i po jeho smrti a rostla s růstem jeho díla. Církev tuto úctu schválila a v roce 1907 byl Jan Bosco prohlášen za ctitelého, v roce 1929 za blahoslaveného a v roce 1934 za svatého.

Na území České republiky začali salesiáni působit od roku 1927 ve Fryštáku na Moravě pod vedením P. Ignáce Stuchlého, tehdy již téměř šedesátiletého, který do kongregace vstoupil v Itálii koncem 19. století. Do Itálie se od roku 1924 pořádaly výpravy českých hochů. Postupně se začaly budovat domy pro vlastní dorost a mládež v Ostravě, Praze,

Pardubicích a Brně. Později působili salesiáni i na dalších místech. V roce 1935 byla vytvořena Československá provincie sv. Jana Bosca.

I když od roku 1950 měli salesiáni, jako i jiné řehole, zakázanou činnost a úřady jim zabraly domy, kostely, sportovní a kulturní zařízení, nezůstali tito synové Dona Bosca v pasivitě. Ilegálně se studovalo, pracovalo pro děti a mládež, přicházeli noví členové. Dnes patří k neaktivnějším a nejpočetnějším řeholním rodinám v naší vlasti. Je třeba také připomenout, že z této kongregace byl i zesnulý litoměřický biskup - kardinál Štěpán M. Trochta.

V současné době Salesiáni Dona Bosca pracují ve 110 zemích celého světa. Jejich základním posláním je „být znamením a nositeli Boží lásky mladým, zvláště nejchudším“. Dnes mají v mnoha zemích základní, střední, odborné i vysoké školy a také internáty a jiná výchovná zařízení. Pracují i ve sdělovacích prostředcích a účastní se různých činností ve prospěch ohrožené mládeže a mládeže na okraji společnosti. V souvislosti se základním posláním se angažují také ve farní pastoraci v městských lidových aglomeracích. Po vzoru Dona Bosca působí též v misijních oblastech a věnují se péči o kněžská a řeholní povolání. Středem jejich činnosti zůstává základní dílo Dona Bosca - oratoř, tedy středisko volného času dětí a mládeže, kde je příležitost k zábavě, sportu, nejrušnější zájmové činnosti i k sebevzdělání, kde mladí lidé nacházejí upřímný zájem a přátelské prostředí. Dnes je tato činnost zpravidla součástí Salesiánských středisek mládeže. Salesiáni Dona Bosca patří do široké salesiánské rodiny, ve které tvoří základní pilíře spolu s Kongregací Dcer Panny Marie Pomocnice a s laickou společností Sdružení salesiánských spolupracovníků.

Salesiánská provincie Praha má v současnosti své řeholníky zapojené ve farní pastoraci ve všech diecézích Čech a Moravy. V současnosti působí salesiáni vedle Prahy, Ostravy a Pardubic také v Brně, Plzni, Českých Budějovicích, Teplicích, Prostějově, ve Zlíně, Jarměřicích a Jiřikově - Filipově a snaží se vytvářet další menší komunity a kde jsou vhodné podmínky a zájem veřej-

nosti, zakládat střediska mládeže. Naši věřící znají krásné nové salesiánské kostely Panny Marie Pomocnice v Brně Žabovřeskách a ve Zlíně.

Vznikla též některá mimořádná díla: JABOK - Vyšší pedagogická a teologická škola pro přípravu vychovatelů problémové mládeže a sociálních pracovníků, nakladatelství PORTÁL, které vydává převážně pedagogickou literaturu, magazín pro mladé „AD“ a další časopisy. Salesiáni dále vydávají věstník „Salesiánská rodina“, časopis pro pastorační mládež „Naim“ a dětský křesťanský měsíčník „Nezbeda“. Velkou měrou se salesiáni podílejí na vedení a vyučování na bohoslovecké fakultě na univerzitě v Českých Budějovicích. Mnoho českých salesiánů také pracuje v misiích po celém světě. Naším čtenářům je dobře znám otec Jan Med, který působí ve státě Manipur v Indii a letos oslavil 60 roků kněžství. Další významnou osobností je též otec Václav Klement, který je provinciálem salesiánů v Koreji a na poslední všeobecné kapitule se stal členem hlavní rady Salesiánské kongregace a je zodpovědný za animaci oblastí celé východní Asie a Oceánie. Dále připomeňme, že v roce 1993 svěřil hlavní představený na žádost Svatého otce pražské provincii misijní území Bulharsko, kde začali v městě Kazanlak v roce 1994 působit první čeští salesiáni.

Salesiáni nemají zvláštní řeholní oděv, kněží se oblékají jako diecézní kněží, spolubratři laici se oblékají podle prostředí, ve kterém působí, a podle společenské situace. Heslem salesiánů je devisa „Dej mi duše, ostatní si ponech“ (Da mihi animas, coetera tolle).

Závěrem si připomeňme myšlenky jako návod ke štěstí, které nám podává svatý Don Bosco: „Konej dobro. Miluj Boha, on je nejvyšší dobro. Služ Bohu s radostí. Měj rád lidi. Prokazuj lidem dobrodiní. Buď veselý. Vykonané dobro vzejde jako semeno, rozmnoží se. Varuj se zla. Spáchané zlo člověka neuspokojí. Přinese požitky, ale je to jen na chvíli. Pak se dostaví výčitky svědomí, vnitřní neklid. Naprav, cos zlého udělal. Každý může do bláta upadnout, ale nemá zůstat v blátě ležet. Očisti se ve svaté zpovědi a začni znovu dobrý život.“

Doc. ThDr. František Janhuba

Veselé Vánoce a šťastný nový rok 2004

Merry Christmas

and happy New Year 2004 from

CZECH CATHOLIC UNION

5349 Dolloff Road, Cleveland, Ohio 44127

Fraternal Life Insurance

Since 1879

1-216-341-0444

Mary Ann Mahoney, president

Elsie T. Malec, secretary -treasurer

Chicago Representatives

Loretta Moravec

1-708-484-3162

Dolores Jacklin

1-630-968-1292

**We wish a very Blessed Christmas and
Happy New Year to all our friends**

**Všem našim přátelům přejeme
milostiplné svátky Kristova narození
a šťastný nový rok rok 2004**

H. Marik Sons Funeral Home

Barbara Marik Baken

6507 W. Cermak Rd., Berwyn, IL 60402

Phone: (708) 484 - 6310

*Veselé Vánoce a
mnoho štěstí a
zdraví v novém
roce 2004
všem přátelům
přeje*

rodina Boleslavova

***Rudolf a Anděla,
synové Rudolf a George,
snacha Sharon
a vnuci Garrett a Brent***

VÁNOČNÍ ČESKÁ MŠE SVATÁ VE WASHINGTONU

V neděli 11.ledna 2004 v poledne

budeme mít v naší národní kapli
českou mši svatou slouženou
dp. Antonínem Kocurkem z New Yorku.

Prosíme naše krajany, aby se v hojném počtu
zúčastnili této mše svaté,
konané v naší České duchovní tradici.

Za výbor České národní kaple

Vás všechny upřímně zvou

Col.Al. Brož (USAF Ret.) - Tel. (703) 698-53

Dr.George J. Švejda, Ph.D. - Tel. (301) 421-9417

ČESKÉ VÁNOČNÍ BOHOSLUŽBY

V kostele Panny Marie Svatohorské v Ciceru
2414 South, 61st Avenue, Cicero, IL 60804

Středa 24.prosince 2003 - Štědrý večer

SLAVNÁ PŮLNOČNÍ MŠE SVATÁ

v 10.00 hod.večer

české koledy se budou hrát a zpívat již od 9.00 hod. večer

Čtvrtek 25.prosince 2003 - Hod Boží vánoční

Mše svatá v 10.30 hod. dopoledne v kapli na Velehradě

2340 S. 61st Ave., Cicero, IL 60804

Mše svatá v 6.30 hod. večer v kostele

Sobota 27.prosince 2003 - Svátek Svaté Rodiny

Děkovná mše svatá na závěr roku v 6.30 hod.večer v kostele

Neděle 28.prosince 2003

Mše svatá v 10.30 hod. dopoledne v kapli na Velehradě

Středa 31.prosince 2003 - sv.Silvestra

Mše svatá v 10.30 hod. dopoledne v kapli na Velehradě

NOČNÍ ADORACE V KOSTELE

od 11.00 do 12.00 hod.večer

Čtvrtek 1.ledna 2004 - Nový rok

Mše svatá v 10.30 hod. dopoledne v kapli na Velehradě

Mše svatá ke cti Panny Marie s prosbami o Boží ochranu v novém roce v 6.30 hod. večer v kostele

*Příležitost ke svaté zpovědi vždy hodinu před mší svatou,
během bohoslužeb se zpovídat nebude,
k svatému přijímání může přistoupit jen ten, kdo se očistil od hříchů.*

Bližší informace podá: Česká duchovní správa - Fr. Dušan Hladík

Telefon: (708) 656 - 7472 Mobil: (708) 533 - 1050

*Ježíšku náš drahý
nezapomeň,
že jsi Jezulátko z Prahy
nezapomeň,
že jsme dítky Tvoji Matky,
necht' nás rozehřeje
úsměv její sladký!*

**Všem lidem dobré vůle
Boží požehnání**

vyprošuje

Karel J. Chrobák s dětmi a vnoučaty

**Požehnané svátky vánoční
a hodně zdraví v novém roce
všem přátelům a známým přeji**

*Tomečkovi
Rasochovi
a Milka Sovová*

**Radostné svátky vánoční
a požehnaný nový rok 2004
svým přátelům a známým přeji**

Eduard a Alice Vedralovi

**Radostné Vánoce a všechno nejlepší
a mnoho zdraví v roce 2004**

všem přátelům a známým přeje
a ochranu Matky Boží vyprošuje

Karel Švec

Svec & Sons Funeral Home

6227 WEST CERMAK ROAD, BERWYN, IL 60402

Rodinný závod sloužící krajanům v zármutku
už celých 89 let od roku 1915

*Rodinnou a osobní radost o Vánocích z narození
našeho Vykupitele - Ježíše Krista v Betlémě a hojnost
zdraví a Božího požehnání v celém roce 2004 Vám přeji*

*James - Václav Švec
s maminkou Aničkou*

Private Parking

(708) 484-2050

(773) 242-2027

**Šťastné a požehnané vánoční svátky
a úspěšný nový rok 2004**

přeje svým posluchačům československého
rádiového vysílání v Chicagu a okolí

JERRY JIRÁK

**Československé rádio vysílá na stanici
WCEV 1450 AM**

*každou neděli od 9 hodin do 10 hodin ráno
a každé úterý a čtvrtek v 9.30 hodin večer.*

**Poslechněte si hezkou hudbu
a zprávy z naší české komunity.**

**Christmas Greetings from
Czech Voice of Cleveland
Veselé Vánoce**

a požehnaný nový rok 2004

**České rádiové vysílání pro oblast
Clevelandu na stanici**

WERE 1300 AM

v sobotu 2.00 – 3.00 PM a v neděli 1.00 – 3.00 PM

Joe Kocáb

4501 Cullen Dr., Cleveland, OH, 44105

Tel. (216) 883 - 4760

**Veselé Vánoce a
šťastný nový rok 2004**

přeje všem přátelům

SPARTA A. B. A.

**Veselé Vánoce
a mnoho úspěchů
v novém roce 2004**

Robert Ulach
Právní služby pro krajany

6904 W. Cermak Road
Berwyn, IL 60402
Tel. (708) 795 – 4400

czech-books.com

mail@czech-books.com
www.czech-books.com

**ČESKÉ KNIHY
PO CELÉM SVĚTĚ**

Máme na skladě 800 titulů knih a hudby.
Vánoční bonus: kalendář s objednávkou
Zašleme vám zdarma 48-stránkový katalog
Zavolejte Toll free number: 1 877 287 1015

**SDRUŽENÉ ČESKOSLOVENSKÉ
ORGANIZACE CHICAGSKÉ OBLASTI**

Vás srdečně zvou na

46. Reprezentační ples,

který pořádají v sobotu 7. února 2004
v Grand Ballroom of Drury Lane
100 Drury Lane, Oak Brook Terrace, Illinois.

Cocktails v 6.30 PM – Večeře v 7.00 PM
Uvádění debutantek pro rok 2004 v 8.30 PM

Hudba St. Louis Express.
Večerní společenský oblek žádoucí.
Dostatek místa pro parkování.

**Vstupné \$ 75.00 za osobu
včetně večeře a všech nápojů
a taneční zábavy.**

Rezervace přijímá
Mrs. Vlasta Viceník, tel. (708) 354 – 0520

Příjemné prožití svátků vánočních a
šťastný nový rok 2004 plný radosti
a spokojenosti Vám přeje

redakce Hlasatele

POLITICKÝ ČTRNÁCTIDENÍK

HLASATEL

Nejstarší česky psící noviny publikované v Americe,
mající své čtenáře po celých USA i jinde.
Servis nezávislých komentářů, zpravodajství
a informací z ČR a z krajanského života.

Pište si o ukázkové číslo zdarma na adresu:
HLASATEL, 2470 Brunswick Circle, Unit B1
Woodridge, Illinois 60517

HLASY NÁRODA

*Máte již zaplacenou předplatné
na příští rok?*

**Vpravo nahoře na nálepce s Vaší adresou
je měsíc a rok, kdy Vám předplatné končí**

USA na rok: 30.00 USD

Kanada na rok letecky: 40.00 USD

(prosíme z Kanady posílejte šeky v US dolarech)

Ostatní cizina na rok letecky: 55.00 USD

Naše adresa:

Hlasy národa,

P.O. Box 508 576,

Cicero, IL 60804

Tel.:(708) 656 -7472 Mobil: (708) 533-1050

Doporučte Hlasy národa svým známým!

Úmrtní oznámení

*Oznamujeme všem přátelům a známým, že
dobrotivým Bohem byla na věčnost povolána paní*

Frieda Dohnalová

rozená Hönlinger

vdova po Františku Dohnalovi, který zemřel před 14 roky.

Narodila se 29.října 1912 v Břeclavi na jižní Moravě.

Z života pozemského, který naplnila vírou a obětavou láskou,

odešla posílena svátostí nemocných do života věčného

10.listopadu 2003 v Tabor Hill v Naperville, IL.

Rozloučili jsme se s ní 13.listopadu 2003 v kostele Panny

Marie Svatohorské v Ciceru. Její tělesné pozůstatky

jsou uloženy v mauzoleu hřbitova Woodlawn.

Prosíme všechny, kdo jste ji znali, o vzpomínku v modlitbě.

Dr. Heinz Dielmann, synovec

ostatní příbuzní a přátelé

Vděčná vzpomínka

7.prosince 2003 si připomínáme třetí výročí

úmrtí našeho milého duchovního Otce

Rev. Maura Ladislava Poučka OSB

Narodil se 21.listopadu 1920 ve Velké Lečici u Příbrami v Čechách.

Vstoupil do benediktinského řádu, kde v arcidiecézi sv. Vojtěcha

a sv. Markéty v Praze - Břevnově 30.srpna 1941 složil řeholní sliby.

Teologii studoval na Karlově Universitě v Praze a od roku 1946

v Belgii, kde byl 1.srpna 1948 vysvěcen na kněze.

9 roků působil jako misionář a učitel katolických škol

v Belgickém Kongu v Africe.

Od roku 1965 působil v Chicagu v USA, kde se zapojil nejprve

do práce benediktinů v Lisle, posléze pracoval především

pro naše krajany ve farnosti sv.Prokopa v Chicagu

a nakonec ve farnosti Panny Marie Svatohorské v Ciceru.

Ve svém kněžském poslání byl vyhledáván jako výborný zpovědník.

Spolu s Otcem Vojtěchem Vítem OSB se významnou měrou podílel

na vydávání krajanských novin Hlas národa jako redaktor a korektor.

Na věčnost byl Pánem života a smrti povolán po těžké nemoci 7.prosince 2000.

Vzpomínkovou mši svatou budeme za něho obětovat u Panny

Marie Svatohorské v Ciceru v sobotu 6.prosince 2003 večer.

Děkujeme všem, kdo si na něho v modlitbě vzpomenou s námi.

Fr. Dušan Hladík

a přátelé z České misie v Chicagu

Slovo jsme si dali, věrnost jsme si přísahali.

Srdečné blahopřání

naším milým rodičům, babičce a dědečkovi

Ingrid a Miroslavu Chybíkovým

k jejich čtyřicetiletému výročí manželství,

které oslavili v úzkém rodinném kruhu
dne 30. listopadu 2003.

Kéž Vám dobrotivý Bůh dá zdraví a sílu
do dalších let Vašeho života.

Za všechnu lásku, domov a vzdělání,
které jste nám dali, Pán Bůh zaplať.
Jste v našich modlitbách.

**Dcery Marianne, Angela a
Rosemarie s manželem John
a vnučka Caroline Long**

Srdečné blahopřání

26. prosince 2003 oslaví paní

Alice Vedralová

jubilejní životní milník - své

75. narozeniny

Do dalších let hojnost Božího požehnání,
pevné zdraví a vždy dobrou pohodu
ze srdce přeji

**manžel Eduard,
děti Alička, Edward, Marie, Ludmila,
Pavla, Blanka, Albína a Dana s rodinami.**

K připitku „MATCE“ se připojuji
trampové z T. O. Dálava.
Ad multos annos!

K blahopřání se připojuje též
**Fr. Dušan Hladík a
přátelé z České misie v Chicagu**
s upřímným díkem za společenství modlitby a všechnu
obětavou práci pro naše krajany všech generací.

Společně s naší jubilantkou poděkujeme Pánu Bohu
za celý její život a poprosíme o všechny potřebné milosti
do let příštích při mši svaté v sobotu 27. prosince 2003
v 6.30 večer v kostele Panny Marie Svatohorské v Ciceru.

**Veselé Vánoce
a požehnaný
rok 2004**

GEORGE PODZAMSKÝ, M.D.

**INTERNAL MEDICINE
2135 S. MAPLE AVE.
BERWYN, IL 60402**

Telephone: (708) 749 - 4141

Domů: (708) 749 - 9941

Pager: (708) 324 - 0259

Jsem v ordinaci denně mimo středy
od 12 do 7 P.M., v sobotu od 12 do 4 P.M.
V případě potřeby jsem dosažitelný kdykoli.

Prastaré vánoční zvyky

U nás Vánoce začínaly už hluboko v listopadu, kdy se maminka po večerech dávala do cukroví. Maminčino cukroví bylo a vždycky je jen jedno, zrovna tak jako bylo nenapodobitelné cukroví od babičky nebo od tetičky. Žádné z nich se nedá pořídit jako duplikát ani sebe-přesnějším receptem. Pět vajec, půl kila mouky, lžičku zázvoru a ostatní věci do toho samozřejmě dát můžete, ale to nestačí. Na to je ještě zapotřebí, aby se to dělalo na prastarém vále, provoněném seschlým těstem z posledních tří generací. Aby mouka byla uložena v truhličce po mamince nebo po babičce, aby to chytlo tu správnou zatuchlinu. A aby koření bylo nastaveno tím, co voní ze stěn, alamárek a šuplátek, a z nich nevoní přece jen malta, dřevo a barva, nýbrž i každý rodinný příslušník, včetně kocoura a psa. A voní v tom kouř, který nepatrně uchází mezi pláty sporáku, dále pašta na linoleum a seno z půdy a sto a jedna další vůně.

Při pečení jsem fungoval jako asistent. Maminka vykrajovala skleničkou z těsta kolečka a já vykrajoval náprstkem v kolečkách dírky. Za odměnu jsem pak

směl sníst ty kousky, co se při pečení trochu jako připálily. A hlavně jsem směl vylízt misky s pomazánkami.

Když byla várka toho večera napečená, pomazaná a slepená, naskládala ji maminka pečlivě do krabice od bot a pak nastalo největší předvánoční mirakulum - zmizení díla. Událo se přes noc, a to tak dokonale, že krabici nikdo z nás nenašel, i když jsme se snažili. Maminka ji ukryla, aby se to do vánoc neshnédlo. Protože my byli, jak se chlubila svým přítelkyním, mlsní. V plné slávě se taková krabice objevila až na Štědrý den. A někdy ani tehdy ne. Párkrát zmizela tak dokonale, že ji nenašla ani maminka. Jednou jsme dostali dobře uchované a uleželé vánoční cukroví až za vysvědčení na konci školního roku. A v bytech, ze kterých jsme se postupně stěhovali, čeká několik krabic na své objevení dodnes.

Špičkovým štedrovečerním obřadem byla a dodneška je příprava kapra na štedrovečerní večeři. Zatímco dneska se nosí domů jenom rybí tělesné pozůstatky, za mého dětství se nosili pouze živí exempláři, aby byla jistota, že to neleklo, a taky aby se děti měly čím potěšit. Tuto tradici jsem udržoval i já ve své dospělosti, takže jednoho dne jsem objevil své dítě ve vaně se dvěma vánočními kapry. Při večeři byli pak kapři cítit mýdlem a Helenka rybinou. Pak už jsem je živé domů nenosil, ale spíš proto, že mi přece jen vadilo, že se musím i o svátcích lásky projevovat jako rodinný surovec a ryby zabíjet.

Nám doma vánoční kapr nejenom chutnal, ale také nosil peníze, když jsme si nezapomněli schovat šupiny. A to já dodnes nezapomínám, to mi maminka dobře vštípila. A tak když mně v Měsíci bezpečnosti silničního provozu policie kontroluje doklady, tak se mi z řidičského průkazu sype tolik šupin, že se už nejedna hlídka dívila.

Já ostatně všechny vánoční prazvyky a pověry udržuji v bohatém repertoáru - nejenom šupiny. Krájím jablka - a dlouho v životě jsem ještě neviděl křížek!

Vždycky jen hvězdičky! Až když jsem to řekl do rádia, poslala mi jablko s křížkem jedna posluchačka. Dále pouštím svíčky po laboru, a pak - odklápím hrníčky, co se pod ně dává kostka cukru, uzlíček, prstýnek, mince a tak dále. Tuhle pověru vášnivě ráda provozovala matka mé ženy, tedy tchyně. Od šedesátého pátého roku života ji střídavě věštily hrníčky, buď že zbohatne, nebo že se vdá. Z obojího měla neskrývanou radost, a vždy jí v té euforii unikalo, že je vdaná už přes čtyřicet let.

Samozřejmě, že podobně jako náš lid v dobách, kdy dával kohoutovi česneku a hrachu jeho družce, liji o vánocích olovo. Je to obyčej efektivní a dramatický a jeho prostřednictvím jsem zatím propálil každý náš nový koberec a znehodnotil hezkou řádku parket. Nevím, kolik koberců a parket odpravili naši předkové v chudých doškových chaloupkách, ale v každém případě se mi zdá, že tento zvyk byl vhodnější spíš pro kněžnu Záhanskou než pro Magdalenu Novotnou u Panklů.

Olůvka na lití kupuji před svátky v prodejně rybářských potřeb. Dvakrát jsem se tam srazil se stejným stříbrovláským pánem. První rok mi řekl: „Á, vy si jdete kapra ulovit sám, vy ho nekupujete z kádě,“ a já mu vysvětlil, že ne. Že to olůvko není na kapra, ale na staročeské zvyky, a vysypal jsem na něho i ty svíčky i věšební hrníčky, a pořád jsem čekal, kdy se rozzáří vzpomínkami na své dětství. Nerozzářil se, jen pokyvoval hlavou a nic.

Za rok jsme se u rybářů potkali zase. Obsluhující mu říkal „pane faráři“ a já měl za to, že mě bude chtít třeba objímat, jestli mě pozná. Nějak jsem byl přesvědčen, že udržování těchto vánočních obyčejů a pověr je přímo v pracovní náplni každého duchovního. A on mě skutečně poznal, ale neobjímal mě. Podíval se na ten pytlíček s olůvkou, melancholicky potřásl hlavou a řekl mi vyčítavě: „To budou zase pohanské vánocce!“ - A měl pravdu? Nebo pravdu neměl? - To už ať posoudí každý sám.

František Nepil

Dobré a ještě lepší jitro

Naše pout' do staré vlasti (6)

Farní kostel sv. Václava a sv. Anežky České v Hustopečích u Brna

V úterý 13.května v podvečer přijíždíme do Hustopečí u Brna, kde nevycházíme z údivu nad místním „zázrakem“. Je to nový kostel sv. Václava s kaplí sv. Anežky České, který stojí v historickém centru města. Přibližně na stejném místě stál do roku 1961 pozdně gotický kostel, jehož začátky sahaly až do přelomu 13. a 14.století. Jeho dvoulodí zdemoloval pád vysoké věže, kterou, přestože byla v havarijním stavu, nedovolili tehdejší úředníci komunistického režimu opravit, až se v noci 26.února 1961 zřítíla. Následoval zápas odborníků i veřejností o zachování velmi cenné zbylé části kostela (presbytáře, sakristie a kaple Panny Marie). Po zamítnutí mnoha odvolání hustopečského farního úřadu proti demoličnímu příkazu tehdejšího ONV Břeclav, byl zbytek kostela v září 1962 zbourán. Vybavení kostela a některé vzácné architektonické články, jako okenní kružby, vitráže, plastiky a obrazy byly uloženy na faře s úmyslem, aby jich bylo použito v novém kostele. Příznivá situace pro jeho stavbu však nastala až po roce 1989.

Základní kámen kostela byl posvěcen Svatým otcem Janem Pavlem II. při jeho návštěvě Velehradu 22.dubna 1990. Otec děkan Mons. Václav Fišer nám vyprávěl, že když začali se stavbou kostela, měli celkovou finanční hotovost 9,600 Kč. Tehdy jsme si řekli: „Pane Bože, my jsme bezmocní, ale věříme, že dokážeš otevřít lidská srdce, abychom mohli kostel postavit.“ Značný příspěvek přišel ze zahraničí, především od bývalých německých katolíků z Hustopečí. Stavba trvala zhruba dva a půl roku a 28.září 1994 byl kostel slavnostně vysvěcen biskupem Vojtěchem Cikrle z Brna. Roku 1995 byly pořízeny 4 nové zvony a přidány ke čtyřem z původního kostela. V roce 1997 byly postaveny nové varhany. Cel-

kový náklad na stavbu kostela činil asi 28 milionů korun (asi 1 milion dolarů).

Stavba kostela se odvíjí v otevřené spirále od centra, kterým je podzemní kaple svaté Anežky České, která je obklopena společenskými místnostmi a kulturním sálem, ve druhém podlaží obepíná spirála kruhovou chrámovou loď a nakonec se prudce zvedá k 52 metrů vysoké věži zakončené křížem a svatováclavskou korunou. Celý objekt působí dojmem, že se chrámová loď odpoutává od země, aby zenergizována vzdušnou věží vzlétla do nebe.

V interiéru chrámu se kloubí moderní sloh se starobylými prvky původního kostela. V průčelí jsou gotická kamenná okna ze starého kostela s moderními vitrážemi, na čelní stěně presbytáře je zavěšeno barokní sousoší Korunování Panny Marie z původního hlavního oltáře. Vlevo nad křtitelnicí je zavěšen gotický kříž a zcela nalevo visí obraz smrti sv.Václava z roku 1742 od Heinricha Hofa. Další vzácnou památkou na původní kostel je kopie fresky zesnutí Panny Marie v pravé části chrámové lodi. Originál zůstal v galerii v Brně. V ochozu chrámu je umístěna moderní křížová cesta. K chrámové lodi přiléhá z jedné strany zpovědní síň a z druhé prostorná sakristie, vzadu je umístěno ještě několik učeben. Stejně vkusně je vyzdobena kaple sv.Anežky, kde na čelní stěně vyniká gotická dřevorezba Piety ze druhé čtvrtiny 15.století a vedle ní nový kovový svatostánek moderního stylu. Patronku kaple připomíná novodobá plastika sv. Anežky a na stěnách jsou umístěny moderní meditativní obrazy na téma jednotlivých proseb z modlitby Otče náš.

Kostel sv. Václava v Hustopečích je jedním z prvních sakrálních objektů postavených v České republice po roce 1989. Tento typ staveb přichází ze zahraničí a v naší vlasti se začíná teprve rozvíjet. Jasná a výrazná vnější forma i výzdoba hustopečského kostela manifestuje myšlenku vzkříšení. Čas vyměřený k prohlídce chrámu nám rychle uběhl a zpěvem svatováclavského chorálu jsme se nakonec s touto perlou moderního sakrálního umění zasvěcenou našim národním patronům rozloučili.

Na večerní májovou pobožnost a mši svatou přijíždíme do malebných Velkých Němčic, kde jako místní farář působil několik let otec Dušan Hladík. V přeplněném kostele jsme sotva našli místo. Ze slavnostního ovzduší bylo jasně vidět, jakou lásku chovají bývalí farníci ke svému duchovnímu otci. Na začátku mše svaté otec Dušan připomněl, že touto návštěvou plní svůj slib z podzimu loňského roku, že přijede se svými současnými farníky a krajany z Ameriky navštívit své bývalé ovečky na Moravě. Slavnou mši svatou s otcem Dušanem koncelebroval místní duchovní správce otec Petr Havlát a asistoval jeho tatínek jáhen Josef Havlát, přítomni byli i otec děkan Mons. Václav Fišer z Hustopečí a pan farář ze Židlochovic otec Jan Hodovský. V homilii otec Dušan vyzvedl význam 13.května, jakožto počátku Mariánských zjevení ve Fatimě, jejichž poselství k nám závazně promlouvají i v dnešní době. Mše svatá byla doprovázena vroucím zpěvem mariánské písně „K nebesům dnes zaleť písní.“ Zvláště nás překvapila účast velkého počtu mládeže. Po mši svaté se rozvinula zajímavá debata, ve které jsme odpověděli na dotazy o činnosti naší České misie v chicagské oblasti a zároveň jsme se dověděli, jak to vypadá s náboženským životem zde na Slovácku. Na závěr jsme byli pozváni k návštěvě místních vinných sklepů. Nejprve jsme nahlédli do velkého farního sklepa v těsném sousedství kostela, který byl rekonstruován právě v době působení otce Dušana ve Velkých Němčicích a kdysi dávno sloužil jako sklep místního pivovaru. Dnes jej využívají vinaři zdejšího zemědělského družstva. Zlatým hřebem programu byla

návštěva sklepa kostelního hospodáře pana Jana Pechora v budově místního zámku. Otec Dušan nám tohoto boдрého muže představil jako svého nejlepšího spolupracovníka a svou pravou ruku z doby svého působení ve zdejší farnosti. Na posezení s naší americkou výpravou přišli kromě duchovenstva také mnozí další farníci a zasloužili pracovníci obce, členové Lidové strany a Orla. Místní ženy nám připravily opravdu velkolepý hodokvas, kterému asi padl za obět pořádně vykrmený vepř. Nechyběla žádná specialita právě domácí zabijačky a především poháry byly neustále dolévány bílým a červeným vínem za zpěvu písně „Víněčko bílé, ...“ a dalších populárních písní, které domácí pán doprovázel na harmoniku. Také milovníci sladkých zákusků si přišli na své. Za toto milé setkání a bohaté pohoštění velkoněmčickým farníkům z celého srdce děkujeme. V povznesené náladě jsme se po dnu přeplněném tolika dojmy v pozdních večerních hodinách vrátili do Brna.

Ve středu 14.května po snídani neopouštíme Brno jako obvykle, ale míříme na brněnský Petrov. Pohled na město Brno z kterékoli strany je neodmyslitelný bez typického panoramatu brněnského Špilberku a dvou štíhlých novogotických věží katedrály sv.Petra a Pavla. Hrad Špilberk na kopci vysokém 283 metrů byl v 18.století přeměněn na pověstnou věznici, která svému účelu sloužila až do druhé světové války.

My začínáme dnešní program mši svatou v chórové kapli brněnského dómu. Dominantou této Mariánské kaple je skvostný oltář z ebenového dřeva, kde se nad nádherným svatostánkem rozvíjí scéna zvěstování Panny Marie vytvořená sochařem Ondřejem Schweiglem. Mši svatou pro nás dnes slouží brněnský biskup Mons. Vojtěch Cikrle a otec Dušan s ním koncelebruje. Ve své homilii nám otec biskup připomněl, že slavíme svátek sv. Matěje a po jeho vzoru máme hledat a chválit Boží lásku ve všem stvoření. Po mši svaté nám otec biskup věnoval ještě chvíli času a hovořil s námi o neutěšené náboženské situaci v České republice, obzvláště v českých diecézích, kde je situace opravdu kritická a to právě pro nedostatek kněží. V moravských diecézích je stav poněkud lepší, protože víra zde má daleko hlubší kořeny. Dokladem toho je skutečnost, že se zde k víře hlásí daleko více lidí než v Čechách a daleko více lidí svou víru také praktikuje, více jich chodí do kostela, kostely se opravují a nové kostely se staví. Na závěr jsme na památku od otce biskupa všichni dostali sérii pohlednic brněnské katedrály.

Po rozloučení s otcem biskupem jsme měli možnost se seznámit s historií katedrály sv.Petra a Pavla. Její kořeny sahají do 11.století, kdy zde byl postaven první románský kostel zasvěcený pouze

S otcem biskupem Vojtěchem Cikrle v brněnské katedrále

sv.Petrovi (odtud název Petrov), dnes nám tuto dobu připomíná nově zpřístupněná krypta v podzemí katedrály. Dále prošel chrám přestavbami od gotiky přes baroko až do nynější novogotické podoby se dvěma věžemi z počátku 20.století. Na počátku 16.století po pozdně gotické přestavbě byl chrám znovu konsekrován a dostal ještě druhého patrona sv.Pavla. Nejprve byl Petrov patronátním chrámem moravského markraběte a sídlil zde probošt a kapitula. V roce 1777 bylo Brno na žádost císařovny Marie Terezie povýšeno papežem Piem VI. na biskupství a kostel sv.Petra a Pavla se stal katedrálou. Tato událost měla největší vliv na nádhernou vnitřní úpravu chrámu, který se skládá ze dvou slohově odlišných částí – z gotického presbytáře a barokní lodi. Interiér byl dotvořen při novogotické přestavbě počátkem minulého století a nově upraven v nedávné době. Z celé řady uměleckých památek jmenujme alespoň hlavní novogotický oltář vyřezaný z limbového dřeva s nádhernou polychromií, kterému vévodí Kristus na kříži, po jehož stranách stojí Panna Maria a sv.Jan evangelista, na bocích oltáře jsou dále sv.Josef a sv.Jan Křtitel a pod nimi galerie apoštolů, kde zvláště vynikají patroni sv.Petr a sv.Pavel. Sama oltářní menza je pak zdobena výjevy z biblických scén.

Po prohlídce katedrály se nás ujímá náš oblíbený průvodce pan Eduard Severa a vydáváme se na obchůzku městem. Je zde tolik zajímavých kostelů a památných míst, že se pro nedostatek času nemůžeme všude zastavit. Nelze však opomenout dominikánský kostel sv.Michala, kostel sv.Janů u minoritů, gotický chrám sv. Jakuba přímo ve středu města a kostel sv.Tomáše. Ještě se krátce zastavujeme v jezuitském kostele Nanebevzetí Panny Marie, kde v kryptě odpočívá neporušené tělo ctihodného otce Martina Středy, o jehož záračné obraně Brna jsme psali v Hlasech národa již dříve (16/2001). Ve zdejším jezuitském klášteře působily další vynikající osobnosti jako byl např. spisovatel a buditel českého národa jezuita Bohuslav Balbín nebo otec slavistiky a zakladatel novočeské literatury jezuita Josef Dobrovský. Ostatní brněnské památky si však musíme nechat až na některou z příštích návštěv.

Zpracoval Karel Chrobák

Ve vinném sklepě ve Velkých Němčicích

KAMÍNKY

Čtení na pokračování

Vánoce v Africe

Při mém misijním působení v Africe bylo dost důležité vžít se do mentality domorodců, pochopit jejich způsob života, jejich uvažování, které je odlišné od našeho evropského. Mnohdy jsem musel jen na konkrétních příhodách ze života vysvětlovat i to nejzákladnější. Svým způsobem to byl i případ Vánoc, jejichž součástí tu nebyl stromček. Nevěděl jsem, jak bych jim mohl vysvětlit původ tohoto zvyku. Také dárky se nedávaly. Jen jesličky mohly být srozumitelné, protože ukazovaly, jak to bylo s Ježíškovým narozením. Betlém byl buď papírový nebo ho tvořilo několik starých figurek, které jsem porůznu od někoho dostal. Stál v kostele, ale půlnoční mše se odehrávala za ním, pod širým nebem, v záři několika ohňů, aby bylo vidět, co se u oltáře – velkého slavnostně ozdobeného stolu – děje. V centru dění byla postavena také malá dřevěná chýše, v níž seděla mladá dívka chovající panenku, a poblíž stál chlapec v roli svatého Josefa. Oblečení byli jen v domorodých oděvech, nikoli stylizovaně v šatech biblické doby. Na takovou slavnost přišlo hodně lidí, uvelebili se na zemi v trávě, napjatě sledovali průběh mše svaté a zpívali. Pak si ještě dlouho povídali.

Jednou o Vánocích, nedlouho před půlnoční, najednou přiběhl zpocený a udýchaný mladý muž, padl přede mnou na kolena, což není zrovna jejich zvykem, a prosil mě o pomoc: „Otče, moje žena má rodit, ale nějak to nejde, musí do nemocnice, prosím odveďte ji tam. Bude to naše první dítě.“ Nebylo ty to sice poprvé, co bych někoho vezl do nemocnice, vzdálené asi půl druhé hodiny jízdy od fary, ale za celou půl hodinu měla začít slavná mše svatá. Nastala chvíle horečného uvažování. Na pláni za kostelem je asi tak dva tisíce lidí čekajících na obřad, vrátit se mohou nejdříve za tři čtyři hodiny, a když už to nebude půlnoční, počkají na mě? Promluvil jsem s mými poradci, staršími jednotlivých rodů a vysvětlil jsem jim naléhavost situace. Jednohlasně řekli: „Ano, otče, jedte, někdo by mohl zemřít, a to se nesmí stát.“ Podíval jsem se po zástupcích lidí, všichni už věděli, co se děje a upírali na mě své oči. Cítil jsem, že si opravdu přejí, abych jel a zachránil ohrožené životy. Bylo hrobové ticho a do tohoto ticha jsem jen řekl: „Jedu zachránit životy, a Ježíšek se narodí.“ Tak jak jsem byl, v klerice a s oblátským křížem za pasem, jsem sedl do džípu v doprovodu mladého muže a sjeli jsme dolů z kopce, kde už na nás čekala rodička, celá zkroucená bolestí, s mladou dívkou, která ji doprovázela. Jeli jsme nejdříve velmi pomalu, protože cesta byla samý hrbol a výmol, no nic příjemného pro takové cestující. Auto místy až nesnesitelně kodrcalo a hrkalo, ale díky tomu se stalo něco, co bych ani v nejmenším nepředpokládal. Asi po půl hodině jízdy se najednou ozvalo bušení na okénko, křik a dívka vzadu gestikulovala. Manžel ženy, která měla

rodit, seděl vedle mě. Položil ruku na volant a řekl, že zjistí, co se vlastně děje. Zastavil jsem a zbledl v tom okamžiku zároveň, protože zezadu se ozval pláč a křik novorozence. Neměl jsem s porody žádné zkušenosti, myslím, že ani manžel mladé maminky či dívka z jejího doprovodu. Mohlo se ještě leccos stát. Ale nestalo, dopadlo to s Boží pomocí dobře, a když jsme se vydali nazpátek, domorodé osazenstvo už jen samou radostí pískalo, výskalo, jeden překřikoval druhého...

Ta nepohodlná, kamenitá cesta napomohla úspěšnému porodu! Tak dobrý skutek bych od ní nikdy nečekal. Když jsme přijeli zpět na úpatí vršku, kde jsem mladou ženu nakládal, poprosil mě její manžel, abych je zavezl domů, že mi dají kozu. To je na africké poměry velký dar. Vystoupil jsem z auta a řekl jsem jim: „Já jsem pomohl vám, vy teď pomůžete mně.“ Hleděli na mě s otevřenými ústy, bez představy, co asi tak můžu chtít. Ale nasedli znovu do džípu a společně jsme vyjeli na kopec mezi jásající a čekající davy lidí. Maminku s jejím novorozencem jsem odvedl k dřevěné chýši, posadil na slámu a jejího manžela k ní „instaloval“ jako Josefa. Začala dítě kojít a v tom okamžiku jsem si myslel, že zahřmělo, protože stovky a stovky lidí zajásaly a začaly zpívat „Narodil se Kristus Pán, veselme se...“ Ke skutečným jesličkám jsem si oblékl roucho a začal se mši svatou jednu hodinu po půlnoci.

Děti a dospělí chodili před tuto pohanskou rodinu a dávali jí jablčka, banány, bonbony. Bylo to dojemné, krásné. Jak se vydařily tyhle Vánoce, na to do smrti nezapomenu. Panna Maria byla určitě s námi a nechtěla, aby tak slavná mše svatá začala příliš pozdě. Lidé by asi počkali, ale když jsem sedal za volant, pronesl jsem to, co pronáším celý život: „Panno Maria, doprovázej nás.“

Nepředpokládal jsem, že z Natalu od svých Zulů někdy odejdu, i když si domorodci z pochopitelných důvodů přáli domorodého kněze. Těch bylo zatím málo.

Patrně každý misionář má přání zanechat po sobě i něco zvláštního, kromě toho, že slouží a zapisuje se do duší věřících. Jedna černoška, jejíž syn byl bohoslovec, mi darovala nemalý kus pozemku. V tom místě nebyl kostel, mše svaté se sloužily ve velké domorodé chýši a často i venku pod rozložitým stromem. Měl jsem tedy od samého začátku jasnou představu, co udělat s tím kusem země, ale nebylo to zrovna jednoduché. Náčelník sice souhlasil s převodem pozemku, povolení postavit na něm kostel však podmínil tím, že dostanou kněze ze své komunity, což se nakonec zdařilo, když k nim přišel oblát černé pleti. Začali jsme se stavbou malého kostela. Od samého počátku bylo mým přáním, aby byl zasvěcen Pražskému Jezulátku. Jeho sošku jsem dostal od jednoho svého krajana z Chicaga, a když byl malý kostel hotov, přijel arcibiskup Hurley a zasvětil ho Pražskému Jezulátku, v řeči zulu Umtwana kaJezu. Ono „pražské“ se nedá do tohoto jazyka přeložit, takže pro ně se jmenuje „Ježíš dítě“. Byl jsem na to náležitě pyšný.

Pražské Jezulátko na jihu Afriky...

*Z životního příběhu českého misionáře v Africe
P. Zdenka Čížkovského*

Vzpomínka na Ludmilu Severovou

Dnes bychom vám chtěli představit skromnou ženu a umělkyni, paní Ludmilu Severovou. Její umělecká tvorba byla až donedávna širší veřejnosti téměř neznámá.

Jako její manžel bych ji chtěl následujícími řádky a několika ukázkami z jejího díla alespoň trochu přiblížit.

Pocházela z Vysočiny, kde se v roce 1946 narodila v Humpolci. Po absolvování oboru návrhářství na brněnské textilní průmyslovce se Brno také stalo od provdání v roce 1969 jejím domovem a také místem úmrtím - po 24 letech manželství, v němž vychovala tři syny.

Začátky její umělecké tvorby s duchovní tematikou spadají do poloviny 70. let, kdy kromě tvorby ze svého oboru se začala zabývat ve volném čase i drobnou grafikou - motivy pro přání k nejvýznamnějším svátkům církevního

roku - Vánocům a Velikonocům. Svou tvorbou chtěla především duchovně oslovit řadu našich známých a zároveň také čelit zesvětštělým motivům, objevujícím se tehdy na pohlednicích, když křesťanské nebyly pro tehdejší komunistický režim žádoucí.

Ústřední myšlenku každého jejího díla vyjadřoval buď biblický citát, někdy také výročí nebo události ze života církve. Tvořila převážně technikou sítotisku přenášeného na plátno nebo papír a kompozici často doplňovaly prvky z ovesné slámy. Tu jsme si opatřovali v létě při našich výletech. Jeden složitý výtvar ze slámy byl věnován i Svatému otci při jeho návštěvě na Velehradě v roce 1990. Všechno se muselo dělat od začátku až do konce ručně, i když by se mnohé dalo použitím techniky urychlit. Ovšem na vydávání těchto duchovních motivů tiskem nebylo v době totality ani pomyslení.

Počet zhotovovaných přání vzrostl postupně na několik stovek - tak jak se rozrůstal počet obdivovatelů jejího díla, k nimž patřili také kněží a řeholní sestry. S radostnou vděčností vzpomínáme na krásné adventní a postní večery, kdy do vystřihování a lepení mnoha různých prvků ze slámy (jesličky, tři králové, paškály) bývali zapojeni kromě členů rodiny i někteří známí, jen aby se to všechno včas do svátků stihlo.

Grafická tvorba vánočních a velikonočních přání nebyla jediným oborem její činnosti. Z jejích rukou vyšlo rovněž množství velikonočních kraslic, zdobených jemnými motivy ze slámy. Většinu z nich rozdala známým (a také lékařům a sestrám za svého pobytu v nemocnici). Jen několik jich zůstalo doma jako vzácná památka. Kromě toho tvořila i pro další příležitosti - první svaté přijímání, svatební oznámení, kněžská jubilea. Zabývala se rovněž modelováním figurek z moduritu a vizovického těsta a malovala i obrazy. Řada jejích vánočních a velikonočních přání se dostala i do Vatikánu, přestože se zahraniční pošta tehdy kontrolovala.

Pád totality otevřel nové možnosti také pro tvorbu křesťanských umělců.

Až budu vyvýšen ze země, přitáhnou všechny k sobě

U manželky však Bůh rozhodl jinak: v roce 1991 onemocněla rakovinou, s níž rok a půl bojovala. Svou duši odevzdala Pánu připravena na setkání s Ním 15. ledna 1993, v době mezi svátky, na jejichž motivy tvořila. Týden nato byla pohřbena na hřbitově v Brně - Židenicích. Na náhrobku je jeden z jejích motivů s příznačným citátem Josefa Kentenicha, zakladatele mariánského schönstattského hnutí:

„Domů, k Otci, vede naše cesta.“

Od Josefa Kentenicha si také vybrala citát pro své úmrtní oznámení:

*„Ať přijde, ať se stane cokoliv,
vše je výrazem dobrotivě,
laskavé vůle Boží,
Božího plánu lásky.“*

Třebaže se Ludmila Severová za života nedomohla vlivem dobových okolností veřejné prezentace svého díla (ve své skromnosti by patrně po ní ani netoužila), jsme přesvědčeni, že Pán ji na věčnosti bohatě odměnil za to, že ho oslavila svým skromným a přitom tak duchovně oslovujícím uměním. Aby však její dílo úplně nezapadlo, ale dostalo se do povědomí širší veřejnosti, vydáváme postupně ve spolupráci a Kartuziánským nakladatelstvím v Brně řadu motivů na pohlednicích a konají se výstavy s ukázkami originálů z její tvorby.

Eduard Severa, manžel

Viděli jsme na východě jeho hvězdu a
přišli jsme se mu poklonit (Mt 2,2)

VYDEJTE SE S NÁMI PO STOPÁCH HISTORIE

Hrabě Sporck a lovecký Řád svatého Huberta

Těsný styk pravěkých lovců s přírodou umožnil vznik přírodního náboženství a různých rituálů, jež měly zajistit úspěch lovu. Tyto rituály jsou také zachyceny v jeskynních malbách. Význačné trofeje ulovených zvířat, jako parohy, rohy a zuby se staly vyhledávanými předměty k ozdobě obydlí a lidí.

Ve starém Řecku bohyní lovu byla Artemis. V antické řecké mytologii je Artemis bohyně měsíce, světla, života a plodnosti, ochránkyně přírody a zvěře a vášnivá lovkyně. Artemis byla dcerou nejvyššího boha Dia a jeho milenkou Léty a sestrou boha Apollóna. Kult bohyně Artemis byl maloasijského původu, ale už v nejstarších dobách se rozšířil po celém Řecku a později pronikl i do Říma. Artemis byla nejčastěji zobrazována jako krásná štíhlá lovkyně v krátkém úboru a sandálech, prostovlasá, s lukem a toulcem šípů, ve společnosti různé zvěře, nejčastěji jelena.

V antické římské mytologii pak bohyní lovu byla Diana, panenská bohyně měsíce, světla, života a plodnosti, ochránkyně přírody a zvěře a také vášnivá lovkyně. Diana byla ztotožněná s řeckou bohyní Artemidou.

Bohyně ovlivňovaly lovecký úspěch a ochraňovaly lovce. U starých Slovanů bohyní lovu byla Dzewana. U Keltů byl bohem lovu Cernunnose. Nejznámějšími loveckými patrony se stala řecká Artemis, římská Diana a v křesťanské ikonografii sv. Eustach a sv. Hubert. Legenda o sv. Eustachovi je spojována se zjevením jelena s křížem mezi paroží. V pravěku byl posvátným a uctívaným zvířetem jelen, proto i v některých prvních křesťanských knihách se zjevuje sám Kristus jako jelen, který má bílé nebo zlaté paroží, světla na výsadách, nebo i kříž mezi parohy.

Vznik eustachovské legendy se klade do 2. století po Kristu. Eustach se původně jmenoval Placidus, byl římským vojevůdcem a pronásledovatelem křesťanů do doby, kdy se mu zjevil na lovu

jelen s křížem mezi paroží. Tehdy přestoupil na křesťanství. Když po svém obrácení Eustach nechtěl přinášet oběti pohanským bohům, byl v roce 118 po Kr. umučen. Památka sv. Eustacha se připomíná 20. září tj. v období jelení říje. Uctívání Eustacha jako patrona lovců se přeneslo ze Španělska a Francie do Belgie a Německa. Do naší země byl kult sv. Eustacha zaveden ve druhé polovině 16. století.

Svatý Hubert

Dnes je nejznámějším patronem myslivců sv. Hubert. Žil na přelomu 7. a 8. století ve východní Francii. Oženil se mladý, avšak svou ženu ztratil už při narození prvního dítěte. Zlomen bolestí nad touto ztrátou se Hubert uchýlil stále častěji do lesů a hledal zapomnění v lovu. Jednou dokonce lovil i na Velký pátek, ale bez úspěchu, proto nerozvážně řekl, že by zastřelil jelena, kdyby se objevil třeba i s křížem. A tu se nečekaně skutečně objevil jelen, který nesl mezi parohy svítící kříž. Hubert padl na kolena a prosil za odpuštění. Činil přísné pokání a dokonce se rozhodl pro du-

chovní stav. Stal se knězem a nakonec biskupem v Lüttichu. Sv. Hubert zemřel v roce 727 a svátek má 3. listopadu. Svatohubertský kult se rozšířil u nás především zásluhou hraběte Sporcka (1662 – 1738), který jej přivezl z Francie a nahradil jím do té doby rozšířený kult sv. Eustacha.

Svatý Hubert byl častým motivem umělců. Bývá vyobrazen s lukem a šípem, v loveckém úboru, jindy v biskupském rouchu. Nad ním se vznášá anděl, který mu podává štolu. Tu podle legendy obdržel od anděla při návratu z Říma. Jindy je zobrazován jak mu svatý Petr podává z oblak zlatý klíč. Těmito nebeskými dary sv. Hubert léčil postižené vzteklinou a uštknuté hadem. Lesní zaměstnanci všech zemí a přátelé lovu si jej zvolili za svého ochránce a předstihovali se v projevech úcty ke sv. Hubertu, aby si získali jeho přízeň. V zahraničí i u nás bylo postaveno mnoho svatyněk na oslavu sv. Huberta. Zvláštní pomník sv. Hubertu vystavěl hrabě Sporck na ohrubě staroboleslavských lesů v Hlavenci.

O svátku sv. Huberta bývaly pořádány hony i chrámové slavnosti a byli přijímáni noví adepti do cechů lesnických. Ve Francii i jinde se toho dne žehnávali lovečtí psi a lovečtí koně, byl pořádán lov na lišku a šťvanice na jelena. U nás v jubilejním svatováclavském roce byla založena tak zvaná „Hubertovská jízda“.

V katolické církvi je značná řada světců i několik světic, vyobrazených s jelenem, laní nebo srnou. Mimo sv. Eustacha a sv. Huberta je nejčastěji ještě připomínán sv. Jiljí, vyobrazovaný jako poustevník nebo mnich se šípem v noze a s laní u nohou. Svátek sv. Jiljí se slaví 1. září. Na Chodsku je připomínán sv. Prokop, který byl patronem drvoštěpů. Zvláštní shodou odolností spadá jeho svátek (4. července) do období příznivého růstu i sběru hub, a tak láká milovníky přírody do lesních tišin, které svatý Prokop tolik miloval.

Portrét hraběte Sporcka

Hrabě František Antonín Sporck

Hrabě František Antonín Sporck (1662 – 1738) byl vášnivý lovec a myslivecký novátor. Patřil k proslulým osobnostem období baroka, byl mecenášem umění. Svůj zámek Kuks ozdobil sochami Matyáše Brauna a u zámku vybudoval lázně. Hrabě Sporck zaměstnával barokní sochaře, architekty a malíře, podporoval umění a vydával knihy. Neméně slavným se stal v lovectví a v myslivosti. Po svých studiích se Sporck odebral do ciziny, na návštěvu šlechtických dvorů. Zvláště pak z Francie přivezl do českých zemí novinky z oblasti lovu a myslivosti, které dále rozvíjel,

jako např. troubení na lesní rohy, parforsní hony, úpravu lesních honiteb s ohledem na lov, chov loveckých psů ušlechtilých plemen. Hrabě Sporck se zasloužil o zakládání obor, bažantnic a kačenáren, rozvoj čížby (lov drobných i větších ptáků na čihadle), terčové střelby a o novinky v konstrukci loveckých střelných zbraní. V roce 1695 založil hrabě František Antonín Sporck lovecký Řád sv. Huberta.

Lovecký Řád sv. Huberta

Sdružoval ctitele parforsního honu. Cílem parforsního honu, při němž byl nejčastěji loven jelen nebo černá, nebyl úlovek, ale sportovní jezdecký výkon, spolehlivá práce velké smečky psů, která nesměla sejít ze stopy a slavnostní záraz uštvané zvěře za troubení slavnostních fanfár, jimiž byl celý hon řízen. Fanfáry byly troubeny na kovové trubky, které umožňovaly melodii o pěti tónech. Nezbytnou součástí honu byly dámy, které jely v kočárech za jezdcí. Celý průběh honu měl ráz slavnosti, měl dokázat bohatství pořadatele a vyžadoval velké množství vycvičených myslivců.

Jako důkaz výlučnosti účastníků parforsních honů založil hrabě Sporck v roce 1695 Řád sv. Huberta, lovecké bratrstvo vysoké šlechty. Členové Řádu sv. Huberta nosili zvláštní odznak a při honu se řídili určitými pravidly. Členem Řádu sv. Huberta se v roce 1723 stal také císař Karel VI., otec Marie Terezie.

Řád svatého Huberta

Řádový odznak tvoří zlatý oválný medailon, znázorňující scénu obrácení sv. Huberta, zavěšený na řetízku s očkem. Pod medailonem je na témže očku zavěšen dvěma řetízky lovecký roh, který hrabě Sporck u nás zavedl. Celý odznak byl upevněn na červené řádové stuze.

Barokní doba přála umění, které se stávalo důkazem majetku a projevem reprezentace. Z té doby pochází většina loveckých zámků a jejich malířské a sochařské výzdoby i sadovnická úprava jejich okolí. Za všechny je třeba připomenout pomník císaře Karla VI., který se nachází u Hlavence na místě, kde přijal roku 1723 odznak Řádu sv. Huberta.

*Ing. Alena Kulheimová
Česká republika*

Naše vzdělávací středisko nabízí výuku jazyků

Další rok utekl jako voda a už se všichni těšíme na největší svátky roku – na Vánoce, kdy si my křesťané připomínáme narození Ježíše Krista. Konec roku nám dává příležitost ohlédnout se zpět a udělat bilanci. Nový rok před nás ставí další cíle. Také v našem vzdělávacím středisku při České katolické misii v Chicagu hodnotíme dosavadní práci a otvíráme se nové perspektivě.

Od léta, kdy byl zahájen prázdninový kurs angličtiny, udělali studenti velké pokroky. Na přípravný kurs navázalo ve školním roce řádné vyučování a jeho účastníci se po tomto „Úvodu do angličtiny“ hlásí na americké university k hlubšímu studiu tohoto jazyka. Kursy angličtiny pro dospělé tak rozšiřují činnost České sobotní školy kardinála Berana, která se po dlouhá léta věnuje výuce českého jazyka pro děti. V současnosti se zde tedy nabízí příležitost jak pro děti, tak pro dos-

pělé, a jak dobře víme, obojí je důležité. Jistě je správné, aby děti dostaly maximum vzdělání. Tím, že chodí do amerických škol, se naučí dobře anglicky, ale při tom je třeba dbát na to, aby nezapomněly na svůj původ a uchovaly si také znalost jazyka českého. K tomu slouží jednak život v rodinách, ale i výuka v naší české škole, kde se děti učí čtení a psaní a základům české gramatiky. Výsledky této práce můžeme posoudit na jejich vystoupeních při mikulášských a vánočních besídkách. Je však třeba, aby i dospělí drželi s dětmi krok. Ty se rychle učí anglicky a brzy se pro ně angličtina stává hlavním jazykem a rodiče by se tedy neměli nechat zahanbit. Stejně tak je angličtina důležitá pro život zde v Americe, pro každodenní práci i styk s úřady. Proto od nového roku bude zahájen nový kurs Úvodu do angličtiny pro začátečníky a mírně pokročilé. Zveme tedy do školy jak děti, tak také dospělé. Bližší informace o výuce podá Fr. Dušan Hladík tel. 708 656 7472 nebo Viktor Procházka tel. 733 412 0201. Se zájemci se těšíme na shledanou v sobotu 3. ledna 2004.

Viktor Procházka

MLADÝM

Z okruhu Vánoc

Jak jsem dělal čerta na Lomci

U sester na Lomečku jsem se od roku 1983 zúčastňoval pravidelně jejich mikulášských nadílek a dalších domácích podniků. A brzy jsem převzal i úlohu sv. Mikuláše. Toho jsem dělal nejčastěji. Když tam ale potom začali jezdit i P.Slávek, P.Pavel, P.Mírek a jiní, prošel jsem různými rolemi: dělal jsem sv. Lucii, sv. Barboru, dokonce i Smrt, ba jednou i samotného archanděla. Ale co jsem toužil, zahrát si jednou také roli čerta. Věděl jsem, že se ctihodná Matka bojí, a nachystal jsem parádní kousek. Jenomže P.Slávek namítal: „Nejsi na to, vždyť sotva chodíš.“

A přece se to uskutečnilo. Scénář byl následující: on, jako mladý čert, vpadne nejdříve dovnitř, zaujme pozornost sester, pak vejde sv. Mikuláš, andělé a další doprovod a já potom, jako starý čert, se nenápadně připlazím pod stoly k Matce, popadnu ji za nohy a ze vši síly vykřiknu: „Pojď do pekla!“

Vplazil jsem se pod stůl - a konec. V refektáři už byl hluk, mluvení, a já supěl pod stolem a nemohl ani dopředu, ani dozadu. Zapomněl jsem, že stoly mají trnože, zapomněl jsem na svou korpulenci, a tak se zpod stolu ozývalo mumlání a brblání, stůl se jen nadzdvihl a v té chvíli se zdvihl nadšený jásot, když sestry zpozorovaly uvěznění starého čerta. Po nějakém bání se ani vzdechu. Tak neslavně skončil můj čert na Lomci.

Jak jsem dělal sv. Lucii

Vždy 13. prosince - už tradičně - přicházela do farské kuchyně svatá Lucie. To jsem si vzal paruku, trochu se umoučil, albu, rožnutou svíčku, do košíčku kafe, čokoládu, a měchačku. V kuchyni jsem se dal do zpěvu: „Já jsem svatá Lucinka, panenka, pro jméno Páně st'atá.“ Tetu jsem trochu otloukl měchačkou a dal dárky a bylo to. Těšila se na to.

Jenomže jednou povídá: „Pane děkane! Což kdybyste šel udělat Lucii taky paní Kohoutové? Ta by měla radost!“ Paní Kohoutová byla stará paní, bydlela přes ulici a často k nám chodila. Tehdy už jí bylo asi dvaadevadesát. Odmítl jsem: „Kam tě vede, teto! To bych musel přes ulici a jsem takhle vymustrovaný.“ „Ale vždyť padá sníh a je tma a nikdo nejde, to byste to snadno přeběhl.“ Ještě jsem se bránil, ale nakonec jsem šel. Teta prohlédla ulici a já se honem přesunul.

Paní Kohoutová bydlela v prvním patře a šlo se k ní přes síňku, která měla prosklené dveře, a také do kuchyně byly dveře prosklené. Boženka (tak jsme jí říkali) se právě skláněla u kamen a přikládala. Zaklepal jsem, vstoupil a spustil:

„Já svatá Lucie přicházím k vám!“ Paní vypadlo dřevo z ruky a zbledla. Začal jsem zpívat: „Já jsem svatá Lucinka“ atd. Najednou vykřikla: „Ježíši Kriste!“ To mi trochu narušilo produkci. Za koho mě má? Tak jsem opakoval, že jsem svatá Lucie, a znovu zpívám. Jenomže do toho se ozývají její výkřiky: „Proboha, co se to stalo?“ „Co budeme dělat?“ „Ubohá Růženka!“ (To myslela tetu.) „Ubohá farnost!“ To všechno mne rozčílilo tak, že povídám mohutným hlasem: „Copak nevidíte? Já jsem přece svatá Lucie!“ Chlácholivě vztáhla ke mně ruce: „Jistě, pane děkane, vy jste svatá Lucie. Já to dávno vím, že vy jste byl vždycky svatá Lucie!“ Hodil jsem jí na stůl dárky a utekl domů, kde jsem tetě řekl: „Ještě jednou mě někam pošli dělat svatou Lucii!“

Jak jsem představoval betlémskou hvězdu

Zosnoval jsem takovou docela jednoduchou hru o tom, jak betlémská hvězda vede tři mudrce do Betléma. První uvedení bylo u sester na Dobré Vodě u Nových Hradů. Obsazení: Tři králové: kněží Mírek, Pavel a Vendelín (ten byl černý), krále Heroda hrál P.Slávek, velekněze P.Metoděj.

Já si připravil báječný vstup. Chtěl jsem rozrazit skleněné dveře refektáře, kde čekaly sestřičky, a s mohutným zpěvem „Glóóória in excelsis Deo – Alelujááá“ vlétnout dovnitř a uvést hru. Velikou Betlémskou hvězdu jsem měl na prsou, protože na hlavu nešla.

Tak tedy: zařval jsem, vletěl dovnitř a - achich, sestřičky měly napastovanou podlahu - já sebou říznul na zem, podjely mi nohy a já po zadečku obrovskou rychlostí profrčel refektářem, rozrazil na druhé straně další skleněné dveře a zmizel v hlubinách vesmíru. Sestry zůstaly v šoku.

Lod' kapitána Flinta

V předvečer slavnosti Tří králů dával fráter Pavel do bočního ambitu obrovitý sud s vodou. Tam potom některý z páterů světil vodu, křidu a kadidlo.

Nabídlí jsme se jednou, že jako ministranti vodu do sudu nanosíme, a fráter byl rád. Bylo třeba hodně kyblíků vody. Tak jsme nanosili a moje fantazie pracovala: to není sud, to je loď kapitána Flinta z našich klukovských románů. A když teda loď, začalo hned šplouchání vody a nakonec boj. Potom jsme zmizeli domů. Fráter zamknul hlavní vchod ambitu a přes sakristii odešel točitým schodištěm do kláštera, sud neprohlížel.

Ráno přišel průvod až k oné „lodi“. V kádi vody malounko, zato na podlaze ambitu se všichni plouhali ve vodě. Páter rektor se chmuřil a frátera Pavla mohla „trefit mrtvička“, jak sám řekl. No a my vzali nohy na ramena a vypařili se. Napříště, ovšem, už loď kapitána Flinta našich služeb nevyžadovala.

*Z knihy P.Františka Hobizala: Humor v církvi dovolen
Vydalo Karmelitánské nakladatelství v roce 2002*

Jaroslav Benda carved Bethlehem for 60 years

Jaroslav Benda has lived in Jerusalem in Czech Republic all his life, but his heart lies in Bethlehem. For 60 years, Benda has carved figures for the Nativity scene - called a "Bethlehem" in his native Czech - he proudly displays in the attic of his two-story farmhouse in this village of some 200 souls.

"I wanted to show the world that from a simple piece of wood, you can carve out a little piece of joy and contentment in the human heart," the 69-year-old retiree says as he surveys the Nativity scene that has been his life's work.

Spread across a half-dozen makeshift tables are more than 800 wooden figures bearing gifts for the Christ child in his manger. Under the watchful eye of angels and the guidance of a Christmas star suspended from the ceiling, kings, knaves, trumpeters, pipers, drummers, shepherds and bakers converge on the cradle holding an ethereal-looking Jesus, flanked by a stern Joseph and an adoring Mary.

"There's someone carrying a sack of flour, another bearing doves, others have breads and cakes," Benda said, sweeping his long gray hair back over his broad forehead. "Everyone gave what he could."

Bringing so many figures to life would be no small feat for even the most dedicated craftsman, but for Benda, the task was doubly difficult in the face of years of religious persecution at the hands of then-Czechoslovakia's communist regime.

As the communists came to power in 1948, Benda's father had built the family farm in Jerusalem, 50 miles south of Prague, into a modestly prosperous enterprise. And with some of his earnings, Benda's father had contributed to the construction of a chapel next door. Neither endeared him to the country's new masters.

Branded a *kulak*, or village farmer, as well as a "religious fanatic," Benda was sent away to toil in a forced-labor camp for five years. Upon his return, he was given menial jobs in a nearby iron pit, then was transferred to a uranium mine. He finally landed back in Jerusalem, in his old digs, which by then had been transformed into a collective farm.

Through it all, Benda kept up his carving, pulling a block of wood and a knife from his pocket or knapsack when he had a spare moment. Every Christmas, he would choose a handful of the figures to display in his home for friends, but for the most part, the carvings sat hidden in the attic of the chapel that his father helped to build.

"I wouldn't show all of them because I didn't want the communists to take them away and destroy them," Benda said, turning his first carving - a shepherd boy lounging by the roadside - in his weathered hands. "Most of it I hid until just a few years ago."

Over the years, the figures grew to occupy 32 crates, but Benda always made sure to spirit them in and out of the chapel's attic at night so not even the parish priest knew they were there. And he always kept one eye on his goal of carving the most expansive Nativity scene ever created, even in

The carver Jaroslav Benda, who is nearly blind

a deeply faithful region that gives its towns biblical names and takes pride in its elaborate representations of the first Christmas.

The years in the mines and at hard labor took their toll. Benda walks with a deep stoop. His face bears the lines of a man a decade or two older than his age. He is blind in one eye and has lost most sight in the other.

"I've got a gift from God," he said, his dim eyes brimming with tears. "I can close my eyes and I have an idea, a dream, and I can then turn that dream into reality from a piece of wood."

With each of those dreams comes a story. Four-foot-high palm trees were carved during a hospital stay, when an understanding nurse gave him a room in the attic and a block of wood salvaged from the pile in the basement. A baker is modeled after one of the women who helped his mother pluck goose down. An 18-inch-tall elephant was knocked off the windowsill and broken by his then-3-year-old daughter. He was able to glue it back together and it now strides purposefully toward the manger.

Today, he continues to carve, envisioning an evergreater Bethlehem. His daughter, who lives downstairs, gives him a piece of wood and he whittles away, the latest figure being a palm tree with a signpost pointing the way to Jerusalem. His plan is to have more than 1,000 carvings, and Benda wants to add a cityscape behind the figures, a chorus of angels and "other odds and ends. Whatever comes to mind."

"Some of them come out well and others not so well," he said, looking at the varied inhabitants of the world he has sculpted. "I guess they're a bit like people that way."

By David Rocks, Chicago Tribune 1998

Paths of Glory and Tribulations

After the assassination of Albrecht of Wallenstein (Valdštejn) his amassed fortune, estimated to exceed 15 million goldens, was confiscated and passed into the hands of high ranking generals responsible for his demise. On March 2, 1634, before the news of Valdštejn's murder had reached the Silesian town of Opava, the local infantry regiment swore allegiance to their supreme commander. They staged an insurrection against the Emperor Ferdinand II. Their staged mutiny was suppressed by the imperial troops within 2 weeks.

During the summer of 1634 the combined armies of Saxony and Sweden invaded northern Bohemia, plundered the town of Nymburk, reached the vicinity of Prague and launched marauding expeditions into western Moravia.

The Swedish army suffered a serious defeat at Nördlingen at the beginning of September 1634. The Swedes were pushed north while the imperial army occupied southern Germany. It was the last major victory achieved by the combined forces of the Spanish and Austrian Habsburgs. The immediate consequence of the victorious battle was the formation of the Secret League of Ebersdorf, designed to establish closer cooperation among Spain, Austria, and the Catholic princes of the realm.

The so called Peace Treaty of Prague

was validated by Emperor Ferdinand II and Johann Georg, the Elector of Saxony, toward the end of May 1635. The most significant and sad consequence of this treaty was the relinquishment of the Upper and Lower Lusatia to Saxony. In Lusatian Serbia the Czech State lost a territory which had been its province for three centuries. The extent Slavic domain suffered an irreparable loss by this territorial disposal which was tacitly approved by the Bohemian Estates.

Meanwhile France, noticing the weakening of the anti – Habsburg coalition, entered the war against Spain after first establishing an alliance with Sweden. The French government, led by the cunning Cardinal Richelieu, also entered into a new alliance with the Netherlands and several small Italian municipalities. This last phase of the Thirty Years War culminated in the conflict between Sweden and France (1635 – 1648), marked by numerous pillaging invasions which devastated the entire central Europe.

As a result of the Battle of Wittstock (northwest of Berlin) in October of 1636, where the Swedes defeated the Austrian and Saxon armies, the Swedish troops occupied northern Germany and gained access into Bohemia.

Ferdinand II died in Vienna in February of 1637, at the age of 59. His second born son Ferdinand III assumed

the reign (1637 – 1657) of the Austrian Empire, having been elected the Roman/German King the previous year. He proved to be a more capable ruler than his father, and far less biased toward the Czechs. In contrast to the majority of the Habsburg rulers he spoke fluent Czech, made frequent visits to Prague, and earned public praise for the restoration of the Prague castle.

In April of 1639 the Swedish General Johann Banér invaded northern Bohemia. His demoralized soldiers resorted to looting and pillaging the region despite the general's promises of liberation to the Czechs and his encouragements of open rebellions against the Austrian rule. The Swedes reached Prague but failed to capture the city thanks to audacious defense by the Prague student legions.

Northeastern Bohemia was again inundated by the ravaging Swedish invaders. After being pushed out of Bohemia in the spring of 1640, their offensive attacks were aimed mainly toward the Moravian towns. The Swedes were now under the command of Marshal Leonard Torstensson who replaced the deceased General Johann Banér.

Toward the end of 1641 the Royal Tribunal was transferred from Olomouc to Brno which then became the capital of Moravia.

One of the most crucial battles of the Thirty Years War was fought on November 2, 1642, at Breitenfeld (near Leipzig) in which the imperial troops were crushed by Torstensson's army. In September of 1643 the Swedes made their first attempt to capture Brno, but after only a 5 day siege they hastily retreated to northern Germany to avert an invasion of Danish and Polish armies which suddenly switched to the Habsburg side in order to prevent the Swedish control of the Baltic Sea.

Perhaps the bloodiest battle of the Thirty Years War took place at Jankov (near Benešov) in March of 1645. The Swedes scored an impressive victory at a horrendous cost of 4 thousand dead

Czech emigrants during the 30 Years War

Student Legions defend Prague in 1648

imperial soldiers (out of 17 thousand engaged in the battle) and some 3 thousand Swedish casualties. This ferociously fought battle sent immediate shock waves throughout the Habsburg coalition, but did not encourage the exiled Bohemian Protestants to return to their homeland.

The Swedish invaders now turned their attention toward southern Moravia, capturing Znojmo and Mikulov, but failing to conquer Uherské Hradiště. Under the command of General Torstensson they laid siege to Brno which lasted for 112 days. Brno managed to repel the Swedish attacks and compelled the enemy to move toward Austria. Sporadic raids of other Moravian towns by hostile forces, however, continued until the end of 1647.

In July of 1648 the divisions of General Königsmarck advanced toward Prague, captured the Little Quarter (Malá Strana) and the Hradčany castle, but thanks once again to the vigilant and brave student legions led by the Jesuit priest Jiří Plachý, they failed to cross the Vltava River to its right bank. The focal point of the battle was the renowned Charles Bridge (Karlův most). The Swedish troops, nevertheless, recklessly pilfered the cultural treasures of Prague, inclu-

ding the library of the Strahov monastery and a substantial portion of paintings, sculptures, porcelain, tapestries and weapons accumulated by Emperor Rudolf II at the Prague castle. These priceless treasures were transported on specially designed rafts which traveled by Vltava and Labe rivers to Hamburg and ultimately to Stockholm, never to be returned to their rightful place of origin.

Finally, on October 24, 1649, the Peace Treaty of Westphalia was concluded. This treaty remained in effect until the formal dissolution of the Holy Roman Empire in 1806. It officially ended the Thirty Years War, arguably the most de-

vastating period of Czech history. The Czech population was reduced by 25 to 80 percent, the exulants numbered between 120 and 150 thousand people. Bohemia and Moravia experienced the destruction of 280 castles, more than 100 towns and over 1,100 villages. After lengthy negotiations an agreement was reached in Prague which spelled out the conditions of maintaining the remaining Swedish troops in Bohemia. The Swedes were to receive a monthly maintenance fee of 42,000 goldens while giving up further compensations and tributes. In reality the final settlement was never reached due to the absolute lack of monetary resources.

The Czech population suffered from dire poverty and from dreadful plague of pandemic proportions. On September 7, 1650, a beautiful Marian Column was erected in the Old Town Square to commemorate the hard fought victory over the Swedish invaders and to express the nation's gratitude to Virgin Mary for the termination of devastating pestilence. This magnificent column survived several centuries of Habsburg rule only to be willfully destroyed by an enraged mob mislead by bigoted demagogues on November 3, 1918.

Tony Jandáček

Photo on back page:

Charles Bridge Tower of the Little Quarter

The Marian Column in the Old Town Square

